

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Analýza vybraných okruhů Regionální inovační strategie Pardubického kraje

Aneta Blechová

Bakalářská práce

2011

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Aneta BLECHOVÁ**
Osobní číslo: **E08709**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**
Název tématu: **Analýza vybraných okruhů Regionální inovační strategie
Pardubického kraje**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

V první části student pojedná o regionální politice a zaměří se zejména na strategické řízení rozvoje regionů v jednotlivých úrovních. Popíše hierarchii strategických dokumentů ovlivňující regionální rozvoj v ČR a dále se zaměří na vybraný region (kraj) a u něj také provede základní charakteristiku a rozbor strategických dokumentů.

Bakalant se dále zaměří pouze na vybraný okruh příslušné Regionální inovační strategie daného kraje. Cílem je zhodnotit stav plnění (splnění) jednotlivých vybraných okruhů a také procesů, které vedou k naplňování cílů.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

cca 30 stran

Forma zpracování bakalářské práce:

tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

DRUCKER, Peter Ferdinand. Inovace a podnikavost : principy a praxe. Praha : Management Press, 1993. 266 s. ISBN 80-85603-29-2.

LACINA, Karel. Regionální rozvoj a veřejná správa. 1. vyd. Praha : Vysoká škola finanční a správní, 2007. 69 s. ISBN 978-80-86754-74-1.

WOKOUN, René; MATES, Pavel. Management regionální politiky a reforma veřejné správy. Praha : Linde, 2006. 351 s. ISBN 80-7201-547-8.

WOKOUN, René. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. Vyd. 3. Praha : IFEC, 2001. 264 s. ISBN 80-86412-08-3.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jan Stejskal, Ph.D.

Ústav ekonomie

Datum zadání bakalářské práce:

8. června 2010

Termín odevzdání bakalářské práce:

6. května 2011

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

doc. Ing. JoJana Volčjníková, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 11. srpna 2010

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 29. 06. 2011

Aneta Blechová

Na tomto místě bych ráda poděkovala všem, kteří přispěli k vytvoření této bakalářské práce. Zejména vedoucímu mé bakalářské práce panu **Ing. Janu Stejskalovi, Ph.D.** za odborné vedení, cenné rady, připomínky a trpělivost při konzultacích, které mi pomohly k vypracování této práce. Dále pak pracovníkovi Krajského úřadu Pardubického kraje Mgr. Miroslavu Smejkalovi za jeho ochotu, poskytnuté materiály a cenné informace.

ANOTACE

Tato bakalářská práce je zaměřena na analýzu vybraného okruhu Regionální inovační strategie Pardubického kraje. První kapitola definuje cíle, nástroje a subjekty regionální politiky a regionální rozvoj. Další část je zaměřena zejména na strategické dokumenty. V rámci třetí kapitoly je uvedena charakteristika Pardubického kraje a jeho strategické dokumenty. Závěrečná čtvrtá část analyzuje tematickou oblast Lidské zdroje a vzdělanost. Jsou zde zhodnoceny aktivity, které vedou k naplňování cílů Regionální inovační strategie Pardubického kraje.

KLÍČOVÁ SLOVA

Regionální politika, rozvoj, strategické dokumenty, Regionální inovační strategie, Pardubický kraj

TITLE

The analysis of the selected areas of the Regional Innovation Strategy of the Pardubice region

ANNOTATION

The bachelor thesis analyses the selected area of the Regional Innovation Strategy of the Pardubice region. The first part defines the objectives, instruments and actors of the regional policy and regional development. The next section is focused on the strategic documents. In the third part is a characteristic of the Pardubice region and strategic documents of this region. The final fourth part analyses the thematic area Human resources and education. There are evaluated the activities that lead to the objectives of the Regional Innovation Strategy of the Pardubice region.

KEY WORDS

Regional policy, development, strategic documents, Regional Innovation Strategy, Pardubice region

OBSAH

ÚVOD	8
1. REGIONÁLNÍ POLITIKA A REGIONÁLNÍ ROZVOJ	10
1.1. Pojem regionální politika	10
1.2. Pojem regionální rozvoj	11
1.3. Cíle regionální politiky	12
1.4. Nástroje regionální politiky	13
1.5. Subjekty regionální politiky	15
2. STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR	17
2.1. Strategické dokumenty	17
2.1.1. <i>Charakteristické rysy dokumentu</i>	17
2.1.2. <i>Metody vypracování dokumentu</i>	18
2.1.3. <i>Postup zpracování dokumentu</i>	20
2.2. Strategické dokumenty pro řízení regionálního rozvoje ČR	22
2.2.1. <i>Dokumenty na národní úrovni</i>	22
2.2.2. <i>Dokumenty na regionální úrovni</i>	26
2.2.3. <i>Dokumenty na místní úrovni</i>	27
3. STRATEGIE ROZVOJE PARDUBICKÉHO KRAJE	29
3.1. Charakteristika Pardubického kraje	29
3.2. Strategické dokumenty pro řízení rozvoje Pardubického kraje	31
3.3. Regionální inovační strategie	32
3.3.1. <i>Tematická oblast „Lidské zdroje a vzdělanost“</i>	35
3.3.2. <i>Tematická oblast „Infrastruktura pro podnikání, ekonomický potenciál, inovace“</i>	36
3.3.3. <i>Finanční zdroje</i>	37
4. ANALÝZA VYBRANÉHO OKRUHU RIS PK - TEMATICKÁ OBLAST „LIDSKÉ ZDROJE A VZDĚLANOST“	42
4.1. Priorita V 1 – Rozvoj celoživotního vzdělávání v Pardubickém kraji	42
4.2. Priorita V 2 – Zvýšení zájmu o technické profese v kraji	48
4.3. Priorita V 3 – Rozvoj spolupráce mezi školstvím a podnikatelskou (zaměstnavatelskou) sférou	55
4.4. Rekapitulace výsledků analýz a hodnocení	62
ZÁVĚR	66
SEZNAM LITERATURY	68
SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK	71
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	72

ÚVOD

Téměř v každém státu existují prosperující regiony, ale také naopak regiony s nízkou ekonomickou úrovní. Proto funguje regionální politika, která má pomocí nástrojů zajistit rozvoj regionů a odstranit mezi nimi ekonomické rozdíly. Rozvoj regionů zajišťují také vytvořené dokumenty. Na regionální úrovni se tímto problémem zabývá mimo jiných i strategický dokument Regionální inovační strategie. Ta by měla sloužit právě k podpoře rozvoje regionu. Je realizována pomocí různých forem aktivit a podpory, které mají napomoci k tomu, aby se zvýšila životní úroveň obyvatel regionu, aby byl region co nejvíce konkurenceschopný a zvýšil se počet pracovních míst.

Regionální inovační strategie navazuje na tzv. Lisabonskou strategii, která byla přijata Evropskou radou. Byla rozvržena pro období 2000 – 2010 a mezi její hlavní cíl patří zejména vytvoření nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější ekonomiky, která bude schopna si udržet hospodářský růst s více a lepšími pracovními místy. S tím také souvisí faktory, jako například věda a technologie nebo vytvoření příznivého prostředí pro rozvoj hlavně malého a středního podnikání, které napomáhají k dosažení tohoto cíle. V rámci plnění Lisabonské strategie se Česká republika rozhodla o přijetí Národní inovační politiky. Inovační politika by se měla mimo jiné zaměřit také na vytváření mechanismů, které podpoří vznik a rozvoj malých a středních podniků s inovačním potenciálem, a celkově na spolupráci, která souvisí s inovacemi. Stát může inovačním procesům napomáhat prostřednictvím tvorby nebo změny podmínek podnikání.

Cílem bakalářské práce je provedení ekonomické analýzy vybraného okruhu Regionální inovační strategie Pardubického kraje. Konkrétně je analyzován tematický okruh lidské zdroje a vzdělanost. Výsledky analýz jsou na závěr rekapitulovány a hodnoceny.

Práce se skládá ze čtyř částí. První část je zaměřena na regionální politiku a regionální rozvoj, kde jsou vysvětleny oba pojmy, dále jsou uvedeny cíle, nástroje a subjekty regionální politiky. Druhá kapitola pojednává o strategickém řízení regionálního rozvoje, kde jsou popsány strategické dokumenty – jejich charakteristické rysy, metody vypracování a postup zpracování. Tato kapitola také obsahuje popis strategických dokumentů na národní, regionální a místní úrovni. Třetí kapitola je zaměřena na strategii rozvoje Pardubického kraje. Je zde uvedena charakteristika, strategické dokumenty Pardubického kraje a Regionální inovační strategie Pardubického kraje. Poslední čtvrtá kapitola obsahuje přímo analýzu vybraného

okruhu Regionální inovační strategie Pardubického kraje, která se zaměřuje na tematickou oblast Lidské zdroje a vzdělanost.

1. REGIONÁLNÍ POLITIKA A REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Vedle prosperujících regionů s vysokou životní úrovní lze nalézt v jakémkoliv státu i regiony s podprůměrnou ekonomickou výkonností, vysokou nezaměstnaností a jinými socioekonomickými problémy. Rozdíly mezi regiony jsou nezbytné, neboť dávají podnět pro jejich rozvoj. Pokud ale existují značné rozdíly mezi regiony, pak mohou negativně ovlivňovat i ekonomický rozvoj celého státu. Právě proto regiony využívají různých forem aktivit a podpor, aby se zvýšila životní úroveň a kvalita života obyvatel regionu a také, aby se zvýšil socioekonomický potenciál regionu. Komplexem těchto rozvojových aktivit se na regionální úrovni zabývá regionální politika.

1.1. POJEM REGIONÁLNÍ POLITIKA

Regionální problémy bývají způsobeny většinou některým z faktorů ekonomické nebo neekonomické povahy. Mezi tyto faktory patří například relativně nízká mobilita pracovní síly a kapitálu či nedostatečné přírodní zdroje. Regionální problémy mohou vzniknout také nevyhovující ekonomickou strukturou regionu. K nerovnoměrnému regionálnímu rozvoji přispívá i vnější ekonomika (technická, finanční, infrastrukturní), úroveň vzdělání obyvatel regionu, inovace a další. Kumulace regionálních problémů může vést ke vzniku regionů například s vysokou nezaměstnaností, nízkou hospodářskou výkonností či nedostatečnými vlastními zdroji a kapitálem.¹

Podle R. Wokouna (2006) regionální politika:

- představuje koncepční a výkonnou činnost státu a územních samosprávných orgánů,
- stanovuje hlavní směry a strategické cíle regionálního rozvoje na jednotlivých úrovních, tj. národní a regionální,
- vytváří metody a postupy k zajištění realizace stanovených cílů a priorit,
- se uskutečňuje především prostřednictvím systémových opatření na podporu regionálního rozvoje.

Regionální politika nemá dosud sjednocené vymezení tohoto pojmu, přestože vznik této vědní disciplíny se datuje ve 30. letech 20. století.

¹ Zpracováno podle WOKOUN, R.; MALINOVSKÝ, J. a kol. *Regionální rozvoj : Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha : Linde Praha, 2008. 21-23 s.

Regionální politiku můžeme definovat jako „součást státní politiky, která ovlivňuje rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Zahrnuje opatření napomáhající na jedné straně růstu stupně ekonomické aktivity na území, kde je vysoká nezaměstnanost a malé naděje na přirozený ekonomický růst, a na druhé straně opatření sloužící kontrole ekonomických aktivit na územích s nadměrným růstem“. (Goodall, 1987)

Ministerstvo pro místní rozvoj uvádí definici regionální politiky jako „soubor intervencí, zaměřených podle konkrétní situace státu a jeho regionů a podle očekávaných vývojových tendencí, na podporu opatření vedoucích k růstu ekonomických aktivit a k lepšímu územnímu rozložení v území a k rozvoji infrastruktury. Základní podmínkou je jasné definování priorit a koncentrace prostředků na tyto priority“.

Regionální politika má tedy za úkol vytvořit podmínky pro snižování či zmírňování regionálních disparit a současně zvýšit životní úroveň obyvatel regionu, počet pracovních příležitostí a také konkurenceschopnost ekonomiky regionů, a tak i zvýšit konkurenceschopnost národní ekonomiky.

1.2. POJEM REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Komplexní procesy, které probíhají uvnitř regionu a které vedou k pozitivním změnám regionů v ekonomické, sociální, environmentální či jiné oblasti, můžeme nazvat jako regionální rozvoj. Jak jsem již v úvodu uvedla, region využívá různých forem aktivit a podpor, aby se zvýšila životní úroveň a kvalita života obyvatel regionu a také, aby se zvýšil socioekonomický potenciál regionu.

V obecné rovině můžeme rozvoj označit jako „proces pozitivních změn; obvykle jde o zlepšení kvantitativních (extenzivní rozvoj), ale zejména kvalitativních (intenzivní rozvoj) charakteristik dané oblasti (nejčastěji přírodní a sociálně-ekonomické oblasti). Je ale nutné odlišit od sebe posouzení toho, jak se zlepšilo naplnění kvantitativních charakteristik (délka vybudovaných komunikací, vybudování ubytovacích kapacit apod.), od toho, jakých cílů (dopadů) mělo být dosaženo realizací jednotlivých aktivit (zlepšení dopravní dostupnosti, zrychlení dopravy, usnadnění dojížděky za prací, zajištění průjezdnosti pro různé typy vozidel;

zkvalitnění podmínek pro rozvoj cestovního ruchu – zkvalitnění poskytovaných služeb, zajištění potřebné infrastruktury cestovního ruchu, prodloužení doby pobytu hostů atd.)“.²

Jde tedy o dynamický a vyvážený rozvoj regionální struktury příslušného územního celku a jeho částí (regionů, mikroregionů) a odstraňování, popřípadě zmírňování regionálních disparit.³

1.3. CÍLE REGIONÁLNÍ POLITIKY

Cíle regionální politiky vychází z identifikace hlavních regionálních problémů a z pojetí státní hospodářské politiky, přičemž pro jednotlivá časová období dochází k jejich konkretizaci pokud možno tak, aby bylo možno kontrolovat jejich splnění a souběžně hodnotit účinnost použitých nástrojů. Z cílů regionální politiky jsou pak zpravidla odvozovány nástroje regionální politiky.⁴

Mezi základní cíle regionální politiky patří rozvoj regionů zaměřený na jejich soudržnost a zvyšování konkurenceschopnosti: každý region by měl mít příležitosti ke svému vyváženému rozvoji odpovídajícímu jeho potenciálu a specifickým stránkám.⁵

Hlavní směry a cíle regionální politiky ČR:⁶

- se odvíjejí od Strategie udržitelného rozvoje ČR a z reformního, prorůstového plánu formulovaného ve Strategii hospodářského růstu ČR⁷ a v Národním programu reform,
- jsou v interakci k hlavním cílům resortních a krajských strategií a programů,
- jsou sladěny s prioritami EU, stanovenými v politice hospodářské a sociální soudržnosti a v obnovené Lisabonské strategii⁸ (koheze, růst, zaměstnanost).

² GALVASOVÁ, I. a kol. *Rozvojový interaktivní audit : Přístupy k řešení disparit*. Brno : GaREP, 2009. 13 s.

³ *Strategie regionálního rozvoje České republiky 2007- 2013* [online]. 2006 [cit. 2011-01-06]. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na>>.

⁴ WOKOUN, R.; MATES, P. a kol. *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. Praha : Linde Praha, 2006. 116 s.

⁵ *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. [cit. 2011-03-20]. Regionální politika. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/Regionalni-politika>>.

⁶ *Strategie regionálního rozvoje České republiky 2007-2013* [online]. 2006 [cit. 2011-03-17]. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na>>.

⁷ Strategie hospodářského růstu (SHR), schválená usnesením vlády ČR č. 1500 ze dne 16.11. 2005.

Cílem regionální politiky je tedy regionální rozvoj - aby regiony měly stejné šance a možnosti a aby jejich demografický, hospodářský a přírodní potenciál byl plnohodnotně využit.

1.4. NÁSTROJE REGIONÁLNÍ POLITIKY

Prostřednictvím nástrojů regionální politiky je možné naplňovat cíle regionální politiky. Existuje velké množství pohledů na nástroje rozvoje regionů, pro tuto práci jsou však důležité níže popsané nástroje⁹.

Jednou z klíčových složek regionální politiky jsou **pobídkové nástroje** (finanční pobídky a podpora). K podpoře regionálního rozvoje České republiky jsou aplikovány:

- základní finanční nástroje pobídkového charakteru na podporu podnikatelských aktivit:
 - dotace (včetně dotací vztahujících se k pracovní síle),
 - úvěry se zvýhodněnou úvěrovou sazbou a dobou splatnosti,
 - návratné finanční výpomoci,
- finanční nástroje podpůrného charakteru na podporu rozvoje veřejného sektoru ve formě investičních a neinvestičních dotací, např.:
 - dotace na technickou vybavenost území,
 - dotace na veřejnou dopravu,
 - finanční příspěvky na hospodaření v lesích,
 - a další.

Kromě pobídkových nástrojů je velice důležitá také podpora **institucionální**, která prostřednictvím různých institucí poskytuje zejména poradenství a potřebné informace. Významné instituce k podpoře regionálního rozvoje představují např. Regionální rozvojové agentury, Agentura pro rozvoj podnikání, Fondy rizikového kapitálu, Česká agentura pro zahraniční investice CzechInvest, Česká agentura pro zahraniční obchod CzechTrade, Národní vzdělávací fond, Hospodářská komora ČR, Agrární komora ČR, Asociace inovačního podnikání ČR, Společnost vědeckotechnických parků, Česká centrála

⁸ Viz Společně pro růst a zaměstnanost – nový začátek pro lisabonskou strategii“, sdělení Evropské komise schválené Evropskou radou, Brusel, 2.2. 2005 (COM (2005) 24) .

⁹ Zpracováno podle WOKOUN, R.. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. Praha : Oeconomica, 2003. 230-234s.

cestovního ruchu apod. Intenzita a finanční podpora poskytovaných služeb těchto institucí nejsou regionálně diferencovány, avšak v konkrétních případech mohou mít významný regionální efekt.

Dalším nástrojem regionální politiky je **soustava programových dokumentů**. Tyto programové dokumenty jsou zpracovávány a posléze realizovány jak na centrální úrovni, tak i na úrovni krajů. Zvláštní skupinu tvoří programové dokumenty požadované Evropskou unií, které slouží pro využití zdrojů strukturálních fondů EU.

- Programové dokumenty Evropské unie pro využití strukturálních fondů:
 - Operační programy (26 tematických a regionálních operačních programů, které jsou rozděleny mezi tři cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti)

- Programové dokumenty na úrovni státu:
 - Strategie udržitelného rozvoje ČR
 - Národní rozvojový plán 2007 - 2013
 - Národní strategický referenční rámec 2007 - 2013
 - Strategie regionálního rozvoje ČR 2007 - 2013
 - Strategie hospodářského růstu 2005 – 2013
 - Národní program reforem ČR (Národní lisabonský program 2005 - 2008)

- Programové dokumenty na úrovni kraje:
 - Strategie rozvoje kraje
 - Program rozvoje územního obvodu kraje (zkráceně Program rozvoje kraje)
 - programy rozvoje vybraných odvětví na území kraje, např. zemědělství, cestovního ruchu.

Zabezpečování infrastruktury je také nástrojem regionální politiky, i když se o něm ve Strategii regionálního rozvoje ČR z roku 2000 jako o nástroji nehovoří, ale z povahy věci tak více méně vyplývá. Základními nástroji jsou dotace na technickou vybavenost území, technická a investiční příprava průmyslových ploch.

1.5. SUBJEKTY REGIONÁLNÍ POLITIKY

Na jednotlivých úrovních se realizuje regionální politika, a proto se subjekty regionální politiky vyskytují jak na obecní úrovni, tak na krajské a státní úrovni.

Mezi subjekty na **obecní úrovni** patří obce, organizace zřizované obcemi (školy, kulturní a sportovní zařízení atd.), významní podnikatelé a zájmová sdružení.

Obec ve své samostatné působnosti spolupracuje s krajem, na jehož území se nachází, při přípravě a realizaci územního rozvoje kraje. Může také podporovat rozvoj podnikatelských aktivit potřebných pro rozvoj regionu.¹⁰

Naskýtá se však otázka, zda je regionální politika na obecní úrovni realizovaná obcemi dostatečně efektivní. Vyskytuje se totiž velký počet převážně malých obcí, které nedisponují dostatkem finančních prostředků a informací. Je tedy na místě zde zmínit spolupráci obcí. Obce mají totiž možnost spolupracovat formou dobrovolných svazků obcí. Činnosti dobrovolných svazků obcí¹¹ mohou být například úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, shromažďování a odvoz komunálních odpadů, úkoly v oblasti ochrany ovzduší či správa majetku obcí (zejména správa místních komunikací, lesů a sportovních a kulturních zařízení).

Na **krajské úrovni** jsou hlavním subjektem samosprávné orgány kraje. Kraje v rámci své samostatné působnosti koordinují regionální politiku na svém území a zpracovávají strategii rozvoje kraje, která je realizována a následně je kontrolován stav plnění. K podpoře regionálního rozvoje kraje zřizují právnické osoby, například regionální rozvojové agentury, které se zabývají zpracováním rozvojových dokumentů a programů, poradenskou činností aj. Mimo to kraje spolupracují při plnění celostátních úkolů podpory regionálního rozvoje, připravují regionální operační programy a regionální podpůrné programy, které také realizují a kontrolují stav plnění. Podporují vznik a zajišťují partnerství mezi veřejnou sférou, podnikatelskou sférou a národními neziskovými organizacemi v regionech.¹²

¹⁰ Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, §14

¹¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §50

¹² Zpracováno podle *Strategie regionálního rozvoje České republiky 2007-2013* [online]. 2006 [cit. 2011-03-01]. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na>>.

Nejdůležitějšími subjekty regionální politiky na **státní úrovni** jsou ministerstva, konkrétněji Ministerstvo pro místní rozvoj (dále MMR). Podle zákona o podpoře regionálního rozvoje MMR koordinuje činnost ostatních ministerstev a úřadů při přípravě a realizaci strategie regionálního rozvoje a státních programů regionálního rozvoje. Kromě toho zabezpečuje mezinárodní spolupráci v rámci podpory regionálního rozvoje a spolupráci s Evropskými společenstvími v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti.

Kromě MMR působí na regionální politiku i další ministerstva. Ministerstvo financí zajišťuje rozpočtům krajů a obcí finanční prostředky ve formě investičních či neinvestičních dotací. Poskytnutí dotací jednotlivým územním celkům může ovlivnit sociálně-ekonomické rozdíly mezi regiony. Ministerstvo průmyslu a obchodu podporuje malé a střední podnikání pomocí programů, které připravuje. Mezi tyto programy patří například Operační program Podnikání a inovace, Podpora průmyslových zón a technologických center, Podpora výzkumu a vývoje, Rozvoj lidských zdrojů a další. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy podporuje finančními prostředky například specifický vysokoškolský výzkum.

Mezi další aktéry působící na regionální politiku patří:¹³

- zákonodárné orgány státu (Poslanecká sněmovna a Senát),
- výkonné orgány státu (vláda, ústřední správní úřady),
- regionální rady (na úrovni NUTS II) pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti,
- rozvojové agentury (např. CzechInvest, CzechTrade, jednotlivé regionální rozvojové agentury atd.),
- hospodářské a agrární komory, zájmová sdružení,
- instituce veřejného sektoru (školy, zdravotní a sociální zařízení, kulturní instituce), nestátní neziskové organizace,
- subjekty soukromého sektoru.

¹³ Zpracováno podle *Strategie regionálního rozvoje ČR z roku 2000* [online]. 2000 [cit. 2011-03-01]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Archiv-koncepci-a-strategii---regionalni-politika/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-z-roku-2000>>.

2. STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR

Strategické řízení je přístup, jež může být použit v řadě lidských činností, přičemž jednou z nich je oblast regionálního rozvoje. Proces, jehož cílem je naplňování záměrů popsanych ve strategickém dokumentu, ovlivní současnou situaci v daném území tak, jak je definováno na základě potřeb a představ subjektů existujících v regionu, můžeme označit jako strategické řízení regionálního rozvoje.

Strategické řízení je úzce spjato s tvorbou programových a strategických dokumentů. Region ve svých strategických dokumentech formuluje cíle a záměry a současně tyto dokumenty obsahují soubor postupných a konkrétních kroků, které povedou k rozvoji socioekonomické struktury regionu. Prostřednictvím stanovených cílů by měl být region pak schopný získat a udržet si konkurenční výhodu, která je nezbytně nutná pro zajištění prosperity regionu. Důležité pro strategické řízení regionálního rozvoje je také provázanost a zohlednění cílů ostatních strategických dokumentů na stejné nebo jiné úrovni.

2.1. STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Strategické dokumenty jsou aktivními nástroji veřejné správy, které stanovují priority rozvoje a blíže určují možnosti jejich realizace z hlediska času a financování. Jsou určeny tedy k regulaci udržitelného rozvoje území.

Jedním z hledisek rozlišení strategických dokumentů je délka časového období, na které se vztahuje. Rozlišujeme pak:

- krátkodobé – do 2 let,
- střednědobé – 2-5 let,
- dlouhodobé – období delší pěti let.

2.1.1. Charakteristické rysy dokumentu

Strategický dokument by měl splňovat následující kritéria¹⁴:

- **Dlouhodobost** – tato charakteristika odlišuje strategické dokumenty od jiných dokumentů. Zpracování je na období přesahující minimálně jedno volební období (4

¹⁴ Zpracováno podle PERLÍN, R.; BIČÍK, I. *Strategický plán mikroregionu*. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2006. 15-17 s.

roky). Časový výhled, pro který je strategický plán zpracováván, ovšem závisí na konkrétních podmínkách příslušného území.

- **Systematičnost** – strategické dokumenty se na rozdíl od krátkodobých dokumentů zabývají všemi podstatnými oblastmi, které mohou mít vliv na budoucí rozvoj řešeného území.
- **Selektivnost** – selektivní stanovení pouze některých prioritních aspektů rozvoje, na které se chce zaměřit, a jejich podrobné řešení.
- **Provázanost** – jedna z klíčových charakteristik. Jednotlivé kroky ve strategickém dokumentu se musí hodnotit z hlediska jejich vnitřní provázanosti. Jedno rozhodnutí může mít vliv i na jiné aspekty.
- **Otevřenost** – strategický dokument by neměl vznikat v uzavřeném okruhu odborníků. Měl by být podpořen širokou veřejností a otevřen vůči novým podnětům.
- **Reálnost** – uskutečnění stanovených cílů by mělo být reálné, aby změny opravdu přispěli ke zlepšení stavu daného území.
- **Náročnost** – dosažení stanoveného cíle by mělo být přiměřeně náročné, aby nedošlo ke ztrátě motivace pro realizaci plánu.
- **Srozumitelnost** – je nezbytně nutné, aby strategický dokument správně pochopili všichni aktéři realizace.

2.1.2. Metody vypracování dokumentu

Postup zpracování a výsledný strategický dokument není dosud v žádném zákonu předepsán, proto jsou jednotlivé zpracovávané dokumenty velmi různorodé. Jedním z kritérií, podle něhož lze strategické dokumenty posuzovat, je míra zapojení místních představitelů a expertů. Na základě tohoto kritéria se rozlišují dva základní přístupy ke zpracování strategického dokumentu a kombinace těchto přístupů¹⁵:

- a) **Expertní metoda** – je založena na postupném vypracování dokumentu skupinou najatých expertů – odborníků, nezávislých na místním prostředí. Tato metoda se často používá a umožňuje jasně definovat problém, standardizovaný postup zpracování a odbornou záruku za zpracování. Expertní metoda klade důraz na přesnost a detailní

¹⁵ Podle PERLÍN, R.; BIČÍK, I. *Strategický plán mikroregionu*. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2006. 25-28 s.

analýzu jednotlivých jevů, včetně využití všech dostupných statistických údajů a jejich podrobného zhodnocení a případné komparace s obdobnými regiony.

Postup zpracování vychází z podrobné analytické části, která na základě vyhodnocení většího souboru dostupných dat a ukazatelů formuluje klíčové problémy regionu a v návrhové části se pokouší pro jednotlivé klíčové problémy najít strategická řešení a navrhnout konkrétní opatření, která by měla vést k naplnění strategií. Jednotlivé kroky připravuje odborný tým, který na pravidelném jednání s místními představiteli seznamuje lokální aktéry s postupem prací a dosaženými výsledky.

Expertní metoda je vhodná pouze za předpokladu jasně definovaného a ve smlouvě zakotveného způsobu projednání a schvalování a za podmínky zařazení dalších místních expertů nejlépe do zpracovatelského týmu nebo např. do poradního sboru. Podmínkou úspěšnosti uplatnění této metody je komunikace mezi zpracovatelem a zadavateli.

- b) **Komunitní metoda** – je založena na opakovaných diskuzích s místními představiteli o jednotlivých prioritách rozvoje, postupných cílech a opatřeních a vede k mnohem jednoduššímu zpracování strategického plánu.

Při postupu práce analytická část nesleduje detailní a podrobnou analýzu, ale formuluje rovnou klíčové problémy rozvoje na základě diskuze s místními aktivními představiteli a následně zpětně analyzuje hlavní faktory rozvoje, které způsobují definované klíčové problémy. Na základě identifikace problémů jsou pak v diskusi formulovány strategie a jednotlivé programy a opatření, která by měla vést k překonání nebo odstranění problémů.

Tuto metodu využívá široký tým místních znalců, kde by měli být zastoupeni představitelé místní správy, státní správy, vedoucí pracovníci velkých podniků, místní aktivisté a další osobnosti, kteří se zajímají o rozvoj regionu.

- c) **Kombinace metod** – v praxi dochází ke kombinaci obou zmíněných metod. Obě metody se tak mohou objevovat v různých variantách a obměnách. Přesto je možné u řady zpracování strategických dokumentů identifikovat dominující znaky expertního nebo komunitního přístupu.

2.1.3. Postup zpracování dokumentu

Každý strategický plán by měl obsahovat následující části:

- analytická část, kde je uvedena souhrnná situační analýza a SWOT analýza řešeného území,
- návrhová část (strategie), která představuje syntézu dosažených výsledků a definování rozvojových vizí, priorit, opatření a aktivit,
- implementační část obsahuje formulaci postupných kroků, které vedou k naplnění vizí.

Fáze zpracování strategického plánu¹⁶:

1) Organizace procesu – před samotnou analýzou se identifikují osoby, veřejné instituce, podniky, občanská sdružení a ostatních skupiny aktérů, které mají nezanedbatelný zájem na rozvoj v řešeném území. Ustanovují se osoby zodpovědné za zajištění aktivního přístupu k přípravě a realizaci strategického plánu (nejčastěji starosta, příp. hejtman) a zajišťuje se nejlepší způsob zapojení klíčových aktérů do procesu přípravy a realizace strategického dokumentu.

2) Analýza prostředí – analýza spočívá v provedení situační analýzy, tzn. vytvoření socioekonomického profilu města/mikroregionu/kraje.

Použitím expertní metody zpracování dochází ke komplexnímu zmapování řešeného území bez ohledu na skutečný význam jednotlivých sledovaných ukazatelů. Oproti tomu kvalitně zpracovaná analýza představuje hlavní zdroj informací pro návrhovou část.

Analytické hodnocení komunitní metodou je orientováno problémově. Analýza zde nemá charakter celkového hodnocení všech funkčních složek, ale je rovnou zaměřen na jednotlivé identifikované problémy.

Každá kapitola musí být ukončena jasně formulovaným závěrem, ve kterém zpracovatelé shrnou a zdůrazní podstatné zjištění, která mají vliv na budoucí rozvoj řešeného regionu. Autoři musí nejen popsat analyzované jevy, ale musí vždy zhodnotit jejich význam.

¹⁶ Zpracováno podle *Www.rozvoj-pk.cz* [online]. 2007 [cit. 2011-05-15]. Strategické plánování a řízení rozvoje území. Dostupné z WWW: <http://www.rozvoj-pk.cz/soubory/topmanazeri/Den02_studijni_material_SP.pdf>.

Vize regionu by měla být celostním pohledem na region. Měla by charakterizovat výchozí situaci a kam se chce region v rámci strategie dostat. K vytvoření rozvojové vize je třeba stanovit globální cíle, které vymezují základní cesty a výsledky rozvojového procesu.

Získané poznatky a informace jsou určující při vypracování SWOT analýzy - analýzy silných a slabých stránek, budoucích příležitostí a hrozeb v řešeném území. Klíčovou rolí SWOT analýzy není pouze shrnout všechna dostupná hodnocení jednotlivých dílčích analýz nebo zopakovat hlavní závěry analytické části dokumentu, ale na základě diskuze s místními představiteli a se znalostí očekávaných možností rozvoje formulovat hlavní problémy a tím i naznačit další orientaci budoucího řešení strategické části dokumentu.

3) Návrh rozvojové strategie - na základě vize regionu o jeho budoucím vývoji, globálních cílech a výsledků SWOT analýzy se odvozují strategické cíle. Strategický cíl představuje ukazatel pro rozvoj regionu a informaci o stavu, kterého by mělo být dosaženo realizací navržených rozvojových aktivit.

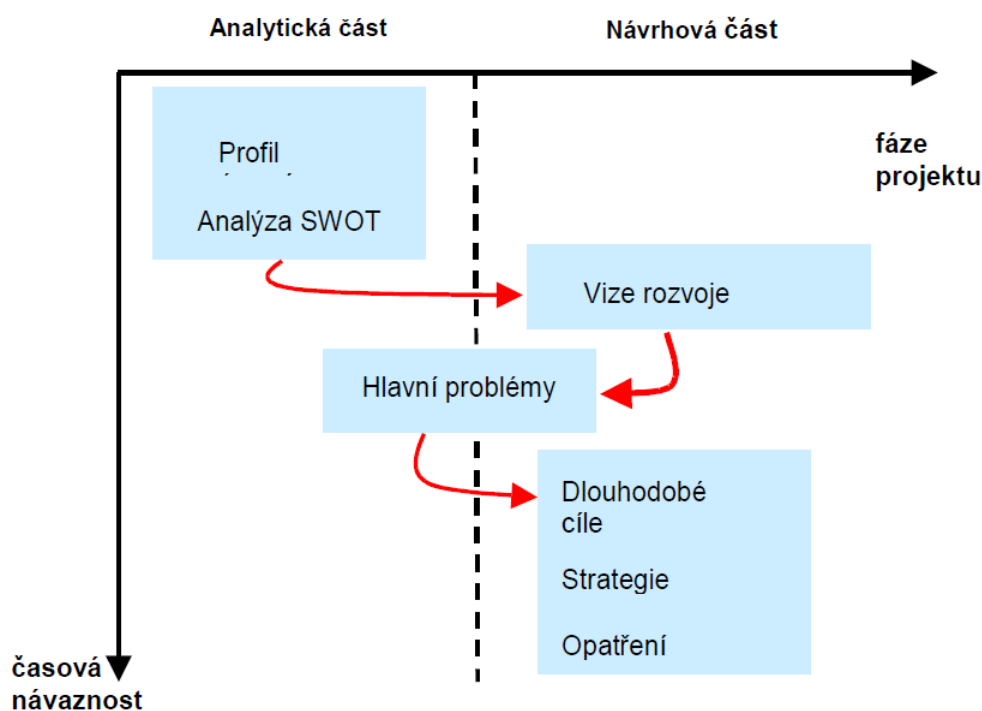
Tato fáze je spojena s tvorbou akčního (realizačního) plánu a návrhy možných projektů. Hodnotí se navrhovaná strategie vůči reálným možnostem řešeného území. Cílem strategie je využít silných stránek, překonat slabé stránky, využívat příležitostí a reagovat na hrozby.

4) Implementace strategie - vychází se z akčního/realizačního plánu a konkretizují se strategické směry (úkoly) a plánované aktivity ve formě reálných programů a opatření, úkolem je také nalézt jejich nositele a stanovit způsob jejich financování.

Programy a opatření představují soubor nástrojů, které by měly vést k dosažení cílového stavu v řešeném území. U každého programu je vhodné formulovat globální cíl, identifikovat specifické cíle, navrhnout strategii a seznam opatření a také finanční rámec. Opatření již představuje zcela konkrétní nástroj strategického rozvoje, který musí jasně formulovat CO, KDY, KDE, KDO a ZA KOLIK chceme v řešeném území zajistit nebo podporovat.

Na obrázku č. 1 je graficky znázorněn přechod mezi analytickou a návrhovou částí při zpracování strategického dokumentu.

Obrázek č. 1: Přechod mezi analytickou a návrhovou částí strategického dokumentu

Zdroj: PERLÍN, R.; BIČÍK, I. *Strategický plán mikroregionu*. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2006. 43 s.

2.2. STRATEGICKÉ DOKUMENTY PRO ŘÍZENÍ REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR

2.2.1. Dokumenty na národní úrovni

Strategie regionálního rozvoje České republiky 2007 – 2013¹⁷

Základním strategickým dokumentem regionální politiky ČR na úrovni státu je Strategie regionálního rozvoje ČR 2007 – 2013 (dále SRR), která navazuje na SRR z roku 2000. Cílem aktualizace je formulování témat a aspektů významných pro podporu regionálního rozvoje. SRR vypracovává MMR a schvaluje ji na návrh Ministerstva vláda. Tvorba SRR respektuje cíle regionální politiky EU a zahrnuje maximální míru využití všech možností, které ČR z členství v EU vyplývají. Strategie, resp. navržené aktivity jsou realizovány na místní,

¹⁷ Zpracováno podle *Strategie regionálního rozvoje České republiky 2007-2013* [online]. 2006 [cit. 2011-03-30]. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na>>.

regionální nebo státní úrovni a financovány buď v rámci národních rozvojových programů, nebo v rámci operačních programů s využitím prostředků ze strukturálních fondů EU.

Vize SRR ČR 2007 – 2010 je definována takto: „V horizontu do konce roku 2013 chce být Česká republika aktivní, ekonomicky výkonnou a konkurenceschopnou zemí s kvalitním životním prostředím, která v souladu s principy udržitelného rozvoje dosahuje ve všech základních kritériích (úroveň znalostní ekonomiky, HDP na obyvatele, zaměstnanost, sociální zabezpečení apod.) standardů Evropské unie a zabezpečuje zvyšování kvality života svých obyvatel.“

Dokument obsahuje hlavní faktory regionálního rozvoje ČR, tj. zaměřuje se na lidské zdroje jako na jeden z nejdůležitějších faktorů regionálního rozvoje České republiky. Dále popisuje regionální strukturu ČR, charakterizuje silné a slabé stránky, strategické cíle a zahrnuje i popis implementace SRR (organizační a institucionální zabezpečení).

SRR je významným dokumentem při přípravě Národního rozvojového plánu a Národního strategického referenčního rámce, které se zaměřují na tři nové cíle politiky soudržnosti, tj. konvergence, regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, evropská územní spolupráce.

Strategie udržitelného rozvoje ČR¹⁸

Cílem Strategie udržitelného rozvoje ČR je vytvořit rámec pro zpracování dalších materiálů koncepčního charakteru (jako jsou např. sektorové politiky nebo akční programy). Strategie tak je důležitým východiskem pro strategické rozhodování v rámci jednotlivých resortů i pro meziresortní součinnost a spolupráci se zájmovými skupinami.

Orgánem odpovědným za přípravu Strategie udržitelného rozvoje ČR je Rada vlády pro udržitelný rozvoj, nositelem úkolu vlády je ministr životního prostředí. Aktualizace strategie (schválené vládou v roce 2004) byla zahájena v roce 2007 a klade si za úkol určit možné hrozby (sociální, ekonomické a environmentální) pro další vývoj České republiky a najít cesty a nástroje, které umožní se těmto hrozbám vyhnout. Současně usiluje o vytvoření předpokladů pro využití příležitostí k rozvoji s maximálním možným uplatněním vzájemného spolupůsobení mezi sociální, environmentální a ekonomickou oblastí.

¹⁸ *Strategie udržitelného rozvoje ČR* [online]. 2007 - 2011 [cit. 2011-05-30]. Oficiální portál pro podnikání a export. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/strategie-udrzitelneho-rozvoje-cr/1000986/>>.

Národní rozvojový plán 2007 - 2013

Národní rozvojový plán (NRP) 2007 – 2013 definuje strategii rozvoje České republiky pro období 2007 – 2013. Je zde uvedena obecná charakteristika ČR a analýza současné situace, zaměřuje se na identifikaci klíčových silných stránek ČR pro posilování její konkurenceschopnosti a stejně tak i slabých stránek a hrozeb, které mohou bránit udržitelnému růstu ekonomiky i společnosti, strategické cíle a prioritní osy NRP a řízení a koordinace politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Strategie NRP se opírá o klíčové evropské i domácí strategické dokumenty¹⁹.

Prioritní osy a cíle NRP jsou promítnuty do následující struktury operačních programů²⁰:

- tematické operační programy – integrovaný operační program, OP Podnikání a inovace, OP Životní prostředí, OP Doprava, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP Výzkum a vývoj pro inovace, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Technická pomoc;
- regionální operační programy;
- operační programy Praha – OP Praha Konkurenceschopnost, OP Praha Adaptabilita;
- Evropská územní spolupráce – OP přeshraniční spolupráce, OP nadnárodní a meziregionální spolupráce.

Národní strategický referenční rámec 2007 – 2013²¹

Národní strategický referenční rámec (NSRR) představuje základní programový dokument ČR pro využívání fondů EU v období 2007 – 2013, který byl 27. července 2007 přijat Evropskou komisí. Zpracování NSRR ČR vychází z povinností členského státu. Východiskem pro zpracování návrhu NSRR byl NRP ČR.

V NSRR je popsán celkový mechanismus a struktura čerpání fondů EU včetně popisu jednotlivých operačních programů. Udává také systém operačních programů politiky

¹⁹ Evropským strategickým dokumentem je zde Strategické obecné zásady Společenství; domácími strategickými dokumenty jsou zde Strategie udržitelného rozvoje, Strategie hospodářského růstu a Strategie regionálního rozvoje pro léta 2007 – 2013 a další platné resortní a regionální strategie.

²⁰ Zpracováno podle *Národní rozvojový plán ČR 2007-2013* [online]. 2006 [cit. 2011-03-30]. Fondy Evropské unie. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU/Dokumenty/Strategicke-dokumenty/Narodni-rozvojovy-plan-Ceske-republiky-2007-2013>>.

²¹ *Národní strategický referenční rámec 2007 – 2013* [online]. [cit. 2011-05-30]. Strukturální fondy EU . Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/8f1552fc-d149-4a99-9638-2903d6e7dcc3/Narodni-rozvojovy-plan-Ceske-republiky-2007%E2%80%942013>>.

hospodářské a sociální soudržnosti 2007 – 2013, jejichž prostřednictvím budou jednotlivé prioritní osy realizovány.

Analytická část NSRR ČR se zaměřuje na identifikaci klíčových silných stránek ČR pro posilování její konkurenceschopnosti, stejně tak jako problematických míst a slabých stránek, které mohou stát v cestě udržitelnému růstu ekonomiky i společnosti.

Strategie hospodářského růstu ČR 2005 – 2013²²

Strategie hospodářského růstu je naplánována pro období 2005-2013. Identifikuje rozvojové priority ČR, principy a nástroje vedoucí k hospodářskému růstu a udržitelnému rozvoji ČR. Představuje klíčový prvek koordinace hospodářské politiky v ČR.

Cílem Strategie hospodářského růstu je přiblížit ČR ekonomické úrovni hospodářsky rozvinutějších zemí EU. Měřeno ukazatelem HDP na jednoho obyvatele, je v možnostech země dosáhnout v roce 2013 průměru EU. K dosažení tohoto cíle by ČR měla zaměřit veřejné prostředky na podporu výrobků a služeb s vysokou přidanou hodnotou a zatraktivnit své prostředí pro setrvání domácích společností a příliv nových ze zahraničí. Takto vytvořená nová pracovní místa se pak v konečném důsledku kladně projeví na vzrůstající životní úrovni všech obyvatel.

Strategie hospodářského růstu má tři hlavní úlohy:

- nastavení priorit pro koordinaci hospodářské politiky pro období do roku 2013 a nasměrování prostředků ze Strukturálních fondů a Fondu soudržnosti EU pro období 2007-2013.
- předání stanovených priorit veřejnosti a podnikatelům pro lepší tvorbu jejich očekávání. Tato Strategie vznikla proto, aby se klientům státní sféry - občanům, podnikatelům i obchodním společnostem, vytvořili ty nejlepší možné podmínky pro ekonomické aktivity.
- přispět k maximálně efektivnímu nasměrování omezených veřejných prostředků v oblastech přímé intervence.

²² *Www.vyzkum.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-05-17]. Dokumenty výzkumu, vývoje a inovací. Dostupné z WWW: <<http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=13633>>.

2.2.2. Dokumenty na regionální úrovni²³

Strategie rozvoje kraje

Strategie rozvoje kraje je koncepčním dokumentem, který je orientovaný na rozvoj kraje v delším časovém období. Tento dokument koordinuje aktivity různých subjektů působících v rozvoji kraje nebo jeho jednotlivých územních částí a obcí.

Strategie rozvoje kraje charakterizuje profil kraje a také silné a slabé stránky, hrozby a příležitosti. Dále definuje strategické cíle rozvoje kraje jako celku a jeho funkčních částí, hlavní cesty k jejich dosažení a poskytuje potřebná východiska a základní rámec pro zpracování PRK. Dalšími dokumenty, které vycházejí ze strategie rozvoje kraje, jsou strategické plány rozvoje měst či jiných územních celků kraje.

První strategie rozvoje krajů byly zpracovány v letech 1999 – 2000. Do konce roku 2008 však mělo zpracovaný a schválený strategický programový dokument pouze šest krajů (včetně Prahy). V ostatních krajích jsou strategie rozvoje krajů nahrazovány programy rozvoje krajů, v případě Středočeského a Moravskoslezského kraje i strategickou částí regionálních operačních programů.

Program rozvoje územního obvodu kraje (Program rozvoje kraje)

Program rozvoje kraje (PRK) je základním střednědobým programovým dokumentem k podpoře regionálního rozvoje na úrovni krajů s důrazem na sociálně ekonomickou sféru. Hlavním cílem zpracování PRK je konkretizovat strategické cíle a rozvojové aktivity ve formě konkrétních opatření na podporu ekonomického a sociálního rozvoje kraje, které vycházejí ze strategie rozvoje kraje. Dále jsou definovány priority rozvoje občanské vybavenosti, infrastruktury, životního prostředí, sociální politiky, vzdělávání a dalších odvětví v samostatné působnosti kraje. PRK také upřesňuje způsob financování dostupnými finančními zdroji (včetně zdrojů EU) a implementaci. PRK obsahuje zejména analýzu hospodářského a sociálního rozvoje územního obvodu kraje, charakteristiku slabých a silných stránek jeho jednotlivých částí a hlavní směry jeho rozvoje, vymezení regionů uvnitř územního obvodu kraje, jejichž rozvoj je třeba podporovat s ohledem na jeho vyváženost

²³ Zpracováno podle *Ústav územního rozvoje* [online]. 2001 - 2010 [cit. 2011-05-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.uur.cz>>.

rozvoj, spolu s uvedením problémových oblastí, na něž má být podpora zaměřena včetně navrhovaných opatření, úkolů a priorit.

Regionální operační programy

Hlavními programovými dokumenty regionů soudržnosti, jejichž územní vymezení je totožné s územními jednotkami NUTS 2, jsou regionální operační programy (ROP). Jsou v nich definovány priority regionu pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů v programovém období 2007 – 2013.

Při zpracování ROP se vycházelo ze strategických a programových dokumentů krajů, tedy zejména ze zmíněné strategie rozvoje kraje a programu územního obvodu kraje a dalších sektorových či průřezových strategických či koncepčních materiálů.

Dalšími zpracovávanými dokumenty jsou odvětvové a tematicky zaměřené odborné analýzy, které jsou důležitými podkladovými materiály pro vymezení krajských strategií, resp. jejich cílů a priorit.

2.2.3. Dokumenty na místní úrovni²⁴

Strategický plán rozvoje mikroregionu

Strategický plán rozvoje mikroregionu je koncepčním dokumentem, který popisuje klíčové jevy v mikroregionu, hodnotí je a navrhuje k nim dlouhodobé cíle a opatření, jejichž realizace by měla vést k pozitivnímu rozvoji daného území, k růstu místní ekonomiky, k rozvoji sociálně-společenských a kulturních aktivit, ochraně životního prostředí a udržitelného rozvoje při maximálním využití vlastních zdrojů a potenciálu mikroregionu.

Program rozvoje obce

Program rozvoje obce je ucelený koncepční plán rozvoje obce propojený na rozvoj celého regionu či větších územních celků. Program rozvoje obce musí být v souladu s územním plánem obce.

²⁴ Zpracováno podle *Ústav územního rozvoje* [online]. 2001 - 2010 [cit. 2011-05-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.uur.cz>>.

Úkolem Programu rozvoje obce je definovat společné zájmy města, jejich obyvatel a podnikatelských subjekt,

Místní Agenda 21²⁵

Dokument Agenda 21 byl přijat na summitu OSN v Rio de Janeiro v roce 1992. Jedná se o globální strategický a akční plán světového společenství, který stanovuje konkrétní kroky směrem k udržitelnému rozvoji. V tomto dokumentu se píše: „Velké množství problémů a řešení obsažených v Agendě 21 má své kořeny na úrovni místních aktivit; participace a spolupráce místních úřadů bude proto faktorem určujícím úspěšnost realizace jejich cílů. Místní úřady vytvářejí, řídí a udržují ekonomickou, sociální a environmentální infrastrukturu. Protože jsou úrovní správy nejbližší lidem, sehrávají důležitou roli ve výchově, mobilizaci i při reakci na podněty veřejnosti a napomáhají tak dosažení udržitelného rozvoje.“

Místní Agenda 21 je tedy mezinárodní program zavádění zásad udržitelného rozvoje na místní úrovni (města, obce, regiony). Cílem je rozvoj procesů, které příznivě ovlivňují kvalitu života nejen současných obyvatel měst, ale také život generací jejich dětí, to vše ve spolupráci s různými složkami místní společnosti – neziskovými organizacemi a spolky, podnikateli, provozovateli služeb, školskými zařízeními, zdravotnickými institucemi a řadou dalších subjektů, včetně široké veřejnosti.

²⁵ Zpracováno podle *Agenda 21* [online]. [cit. 2011-05-30]. Místní Agenda 21. Dostupné z WWW: <<http://ma21.cenia.cz/Z%C3%A1kladn%C3%ADinformace/Agenda21/tabid/101/language/cs-CZ/Default.aspx>>.

3. STRATEGIE ROZVOJE PARDUBICKÉHO KRAJE

Prostřednictvím strategie rozvoje může kraj poskytnout svým obyvatelům lepší životní podmínky. Strategii zakládá na strategických dokumentech, které poskytuje regionální politika.

3.1. CHARAKTERISTIKA PARDUBICKÉHO KRAJE

Pardubický kraj se nachází ve východní části Čech. Sousedí s 5 kraji, a to s Královéhradeckým, Středočeským, Vysočinou, Jihomoravským a Olomouckým. Pk je součástí regionu NUTS2 – Severovýchod, který tvoří právě s Pk dále Královéhradecký a Liberecký kraj.

Na obrázku č. 2 je mapa Pk, která se skládá ze 4 okresů – Pardubice, Chrudim, Svitavy a Ústí nad Orlicí. Na území těchto okresů se nalézá 451 obcí, z toho 15 obcí s rozšířenou působností a 26 obcí s pověřeným obecním úřadem. Z celkového počtu má 32 obcí statut města. Krajským městem je statutární město Pardubice.²⁶

Obrázek č. 2: Mapa Pardubického kraje

..

Zdroj: Risy.cz [online]. 2005-2008 [cit. 2010-11-19]. Regionální informační servis. Dostupné z WWW: <http://www.risy.cz/okresy_pardubicky_kraj>.

²⁶ Zpracováno dle informací: Pardubickykraj.cz [online]. 2008 [cit. 2010-11-20]. Pardubický kraj. Dostupné z WWW: <<http://www.pardubickykraj.cz/index.asp?thema=2613&category=>>>.

Největší obec Pk z hlediska výměry i počtu obyvatel je jednoznačně krajské město Pardubice. Žije zde 90 077 obyvatel a katastrální plocha činí 8 266 ha. Z celkové výměry území Pk statutární město Pardubice zaujímají 1,8% z této výměry²⁷.

Pk je pátý nejmenší kraj v ČR. Jeho rozloha činí 4 519 km² a zaujímá z celkové rozlohy ČR 5,73 %. Tento region nemá ani z hlediska počtu obyvatel v kraji vysoké hodnoty. Celkovým počtem 516 329 obyvatel se řadí mezi čtrnácti kraji až na 11. místo.

V kraji se koncentruje průmysl, ale i komerční a veřejné služby. Průmyslová výroba má pestrou strukturu. Nejsilnější je všeobecné strojírenství, dále pak průmysl textilní, oděvní, kožedělný, nejvyšší podíl na celostátní produkci má průmysl chemický. Významný je ale i zemědělský sektor. Vždyť z celkové rozlohy kraje zaujímá zemědělská půda 60,75 %, lesy 29 % a vodní plochy 1,35 %. Ekonomickou prosperitu výrazně ovlivňuje to, že region protíná evropský železniční koridor. Využit lze i vodní a leteckou dopravu. Proto v poslední době zaznamenává kraj významný zájem zahraničních investorů, kteří využívají nabídek připravených průmyslových zón.²⁸

Na území Pk se nachází celkem 112 121 ekonomických subjektů. Z tohoto celkového počtu 11 767 subjektů spadá do kategorie malých a středních podniků, což představuje 8 %. Mezi nejvýznamnější společnosti, které působí v Pk, patří:

- FOXCONN CZ, s.r.o. – elektronika,
- PARAMO, a.s. – zpracování ropy,
- KORADO, a.s. – ocelová otopná tělesa, radiátory,
- Synthesia, a.s. – organická chemie,
- International Power Opatovice, a.s. – energetika.

V oblasti vzdělávání působí v Pk celkem 21 gymnázií s 6 910 studenty, 59 středních škol (včetně středních odborných učilišť) poskytujících odborné vzdělání 18 249 žákům denního studia a 11 vyšších odborných škol s 1 038 studenty denního studia. Vysoké školství zastupuje v Pk Univerzita Pardubice se sedmi fakultami.

²⁷ Zpracováno dle údajů: Pardubice.czso.cz [online]. 2010 [cit. 2010-11-19]. Český statistický úřad Pardubický kraj. Dostupné z WWW: <http://www.pardubice.czso.cz/xe/redakce.nsf/i/pocet_obyvatel_a_vymera_v_obcich_pardubickeho_kraje_k_1_1_2010>.

²⁸ Pardubickykraj.cz [online]. 2008 [cit. 2010-11-20]. Pardubický kraj. Dostupné z WWW: <<http://www.pardubickykraj.cz/index.asp?thema=2613&category=>>.

Regionální HDP pro rok 2009 činil 147 805 mil. Kč, což představuje podíl 4,08 % na celkovém HDP ČR, který pro rok 2009 byl 3 625 900 mil. Kč. HDP na 1 obyvatele má pak výslednou hodnotu 286 518 Kč.²⁹

3.2. STRATEGICKÉ DOKUMENTY PRO ŘÍZENÍ ROZVOJE PARDUBICKÉHO KRAJE³⁰

Pro rozvoj Pardubického kraje jsou nejdůležitější strategické dokumenty z odboru strategického rozvoje kraje a evropských fondů, zejména Program rozvoje Pk, Regionální operační program NUTS II Severovýchod a Regionální inovační strategie Pk.

Program rozvoje Pardubického kraje

Program rozvoje Pardubického kraje byl aktualizován na období 2007 – 2010 a tuto aktualizaci strategického dokumentu prováděla zejména Regionální rozvojová agentura Pk ve spolupráci s různými institucemi. V současné době se koncepce připravuje opět na aktualizaci právě stávajícího Programu rozvoje Pk, který bude zpracováván na následující programové období let 2012 – 2016. Tuto aktualizaci provádí firma GaREP, spol. s r.o. Program rozvoje Pk je hlavním nástrojem řízení a koordinace rozvoje kraje a je zpracováván na období čtyř až pěti let.

Dokument Program rozvoje Pk popisuje svou strategickou rozvojovou vizi, která vymezuje celkovou orientaci kraje ve střednědobém časovém horizontu. Obsahuje konkrétní rozvojové cíle kraje, realizační opatření a aktivity. Stanovená vize respektuje přírodní, hospodářské i společenské podmínky kraje a zároveň i sociální strukturu a lidský potenciál. Cílem je tedy vytvořit takové podmínky, aby byl Pk územím s prosperující ekonomikou, s rozvíjejícím se lidským potenciálem, kvalitními územně technickými podmínkami jak pro podnikání, tak pro bydlení, dále i aby bylo toto území atraktivní pro cestovní ruch a také, aby v kraji bylo zdravé životní prostředí.

²⁹ Zpracováno dle údajů: Pardubice.czso.cz [online]. 2010 [cit. 2010-11-20]. Český statistický úřad Pardubický kraj. Dostupné z WWW: <<http://www.pardubice.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/makroekonomika-xe>>.

³⁰ Zpracováno podle *Pardubický kraj* [online]. 2008 [cit. 2011-04-22]. Koncepční materiály Pardubického kraje. Dostupné z WWW: <<http://www.pardubickykraj.cz/article.asp?thema=3748&item=31495>>.

Regionální operační program NUTS II Severovýchod

Regionální operační program pro region soudržnosti NUTS II Severovýchod, kam patří mimo Pardubického kraje i Liberecký kraj a Královéhradecký kraj, je programový dokument stanovující priority regionu pro programovací období 2007 – 2013. Tento operační program byl schválen Evropskou komisí dne 3. 12. 2007.

ROP se zaměřuje zejména na rozvoj dopravní infrastruktury (např. modernizace, rekonstrukce a výstavba silnic, obchvatů, protihlukových stěn, cyklistických cest, zavádění informačních systémů veřejné dopravy apod.), rozvoj městských a venkovských oblastí (např. revitalizace náměstí a parků, výstavba a modernizace infrastruktury pro sportovní a volnočasové aktivity apod.), cestovní ruch, rozvoj podnikatelského prostředí (např. regenerace a revitalizace brownfields k rozvoji podnikatelských aktivit) a technickou pomoc.

V rámci ROP můžou jednotlivé kraje čerpat dotace. Pro tento region bylo vyčleněno celkem 656,46 mil. € (cca 18,51 mld. Kč)

Dalším strategickým dokumentem Pardubického kraje je Regionální inovační strategie, která je podrobněji charakterizována v následující podkapitole.

Zpracovávanými dokumenty pro rozvoj jsou také odvětvové a tematicky zaměřené odborné analýzy, které jsou důležitými podkladovými materiály pro vymezení krajských strategií, resp. jejich cílů a priorit.

3.3. REGIONÁLNÍ INOVAČNÍ STRATEGIE³¹

Vstupem ČR do EU se vyskytly nové možnosti čerpání finančních prostředků – ze strukturálních fondů. Právě jednotlivé regionální inovační strategie (RIS) slouží jako nástroje, prostřednictvím kterých se definují oblasti inovací, které je nutné v daném regionu rozvíjet, a kde je možnost využití finanční pomoci EU.

Regionální inovační strategii Pardubického kraje zpracovala Regionální rozvojová agentura Pk ve spolupráci s různými institucemi kraje. Jedná se o strategický dokument, který definuje opatření a nástroje, které budou realizovány tak, aby byl zajištěn rozvoj v kraji. Základním cílem RIS Pk je především podpora inovačního procesu v kraji, rozvíjení inovační

³¹ Zpracováno podle *Regionální inovační strategie Pardubického kraje*. [online]. 2008 [cit. 2011-04-24]. Pardubický kraj Dostupné z WWW: <<http://www.pardubickykraj.cz/article.asp?thema=4011&item=55061>>.

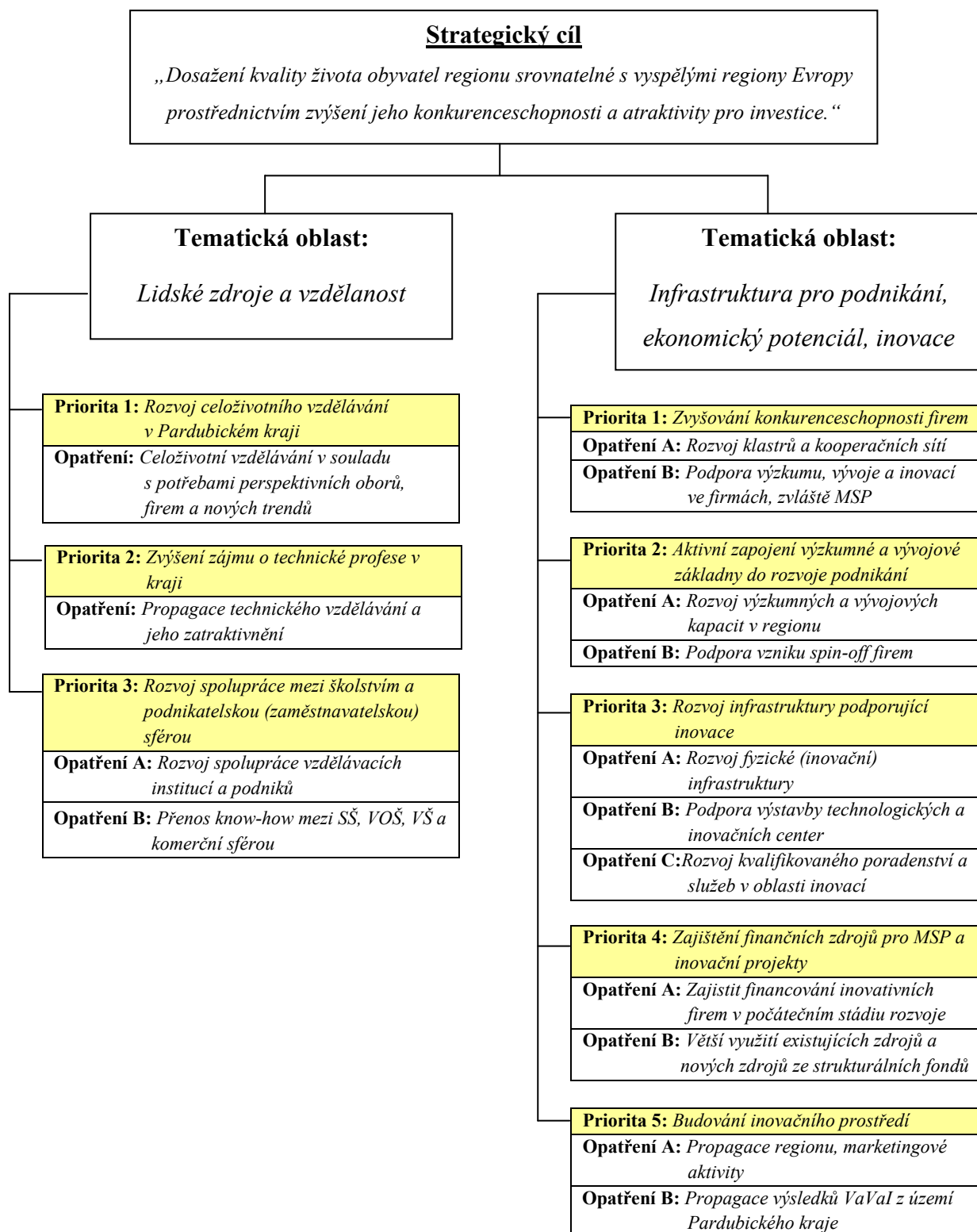
infrastruktury, podpora malého a středního podnikání, rozvoj informačních sítí a také rozvoj vzdělávání a celoživotního vzdělávání v souladu s požadavky trhu práce.

RIS Pk vymezuje dvě tematické oblasti „Lidské zdroje a vzdělanost“ a „Infrastruktura pro podnikání, ekonomický potenciál, inovace“. RIS Pk zahrnuje formulaci strategického cíle a každá tematická oblast pak definuje jednotlivé specifické cíle a z nich jsou stanoveny priority. Každá priorita je realizována prostřednictvím opatření. Opatřením rozumíme soubor kroků, pomocí kterých má být dosaženo lepších podmínek pro rozvoj inovační struktury a inovačního podnikání v regionu. RIS Pk také navrhuje finanční zdroje, které by mohly být při realizaci jednotlivých opatření a aktivit využity.

Strategický cíl RIS Pk: „*Dosažení kvality života obyvatel regionu srovnatelné s vyspělými regiony Evropy prostřednictvím zvýšení jeho konkurenceschopnosti a atraktivity pro investice.*“

Na následujícím obrázku č. 3 je zobrazena struktura Regionální inovační strategie Pk. V kapitole č. 4 bude pak analyzována tematická oblast Lidské zdroje a vzdělanost, resp. její jednotlivá opatření a aktivity.

Obrázek č. 3: Struktura Regionální inovační strategie Pardubického kraje

Zdroj: Regionální inovační strategie Pardubického kraje, vlastní zpracování

3.3.1. Tematická oblast „Lidské zdroje a vzdělanost“

Lidské zdroje, odborné znalosti, pracovní návyky, chování a společenské postoje obyvatel kraje jsou velmi důležitým faktorem pro rozvoj inovací všech podnikatelských subjektů a pro ekonomický růst celého regionu. Pro rozvoj konkurenceschopného inovačního podnikání je potřeba kvalitní pracovní síla a management, který je schopný rozvíjet inovace. Pro realizaci nových projektů a rozvoj inovačních podniků je důležitý také aktivní přístup a propojení potřeb podnikové sféry se vzdělávací sférou. Někdy nastane situace, že struktura absolventů všech typů škol neodpovídá poptávce na trhu. Proto je nutné vyvíjet aktivity na zatraktivnění studia oborů požadovaných trhem. To jsou zejména technické obory a výzkum a vývoj v technických oborech.

Podmínkou úspěšného rozvoje existujících firem v regionu je také celoživotní vzdělávání. Zastarávání znalostí a nové technologie si vyžadují změny v kvalifikaci pracovníků. Odborné vzdělávání je tedy nutné podporovat v rámci celoživotního učení.

V analytické části RIS Pk je vytvořena SWOT analýza a z problémových okruhů (slabých stránek) byly následně definované priority, opatření a aktivity, které tyto slabé stránky v budoucnu zmírní či odstraní.

Na základě vyhodnocení SWOT analýzy a zjištěných informací byly definovány následující tři priority:

1. Rozvoj celoživotního vzdělávání v Pardubickém kraji
2. Zvýšení zájmu o technické profese v kraji
3. Rozvoj spolupráce mezi školstvím a podnikatelskou (zaměstnavatelskou) sférou.

Kromě uvedených třech priorit byly definovány i opatření a aktivity jednotlivých priorit.

Pro první prioritu Rozvoj celoživotního vzdělávání v Pardubickém kraji bylo navrženo opatření Celoživotní vzdělávání v souladu s potřebami perspektivních oborů, firem a nových trendů. Cílem tohoto opatření je vytvoření funkčního systému celoživotního vzdělávání v kraji, sladění vzdělanostní úrovně obyvatelstva s poptávkou na trhu práce, snížení nezaměstnanosti v kraji a zvýšení atraktivity kraje pro investory.

Druhá priorita Zvýšení zájmu o technické profese v kraji má navrženo opatření Propagace technického vzdělávání a jeho zatraktivnění. Toto opatření by mělo přinést zlepšení

informovanosti rodičů budoucích studentů o technických oborech, možnostech studia i dalšího profesního uplatnění.

Poslední prioritou Rozvoj spolupráce mezi školstvím a podnikatelskou (zaměstnavatelskou) sférou má navržené dvě opatření. Prvním opatřením je Rozvoj spolupráce vzdělávacích institucí a podniků (hledání nových forem spolupráce v oblasti inovací), které má za hlavní cíl vytvořit v Pardubickém kraji takové prostředí, které bude rozvíjet spolupráci mezi vzdělávacími institucemi a podniky. Druhým opatřením je Přenos know-how mezi SŠ, VOŠ, VŠ a komerční sférou. Cílem tohoto navrženého opatření je podporovat zakládání firem v regionu (stimulovat zvyšování počtu založených firem) a změnit vztah k podnikání v regionu (změnit zavedené schéma, kdy se absolvent VŠ nechá raději zaměstnat, než aby se pokusil podnikat).

3.3.2. Tematická oblast „Infrastruktura pro podnikání, ekonomický potenciál, inovace“

Inovace jsou velmi důležité pro všechny podniky, které chtějí prosperovat. Pokud podniky využívají inovace, mají pak konkurenční výhodu, nové podnikatelské příležitosti, a tak i možnost zajistit si další rozvoj podnikání. Rozhodujícím faktorem je ale vzdělaná a kvalifikovaná pracovní síla jako potenciální zdroj nových myšlenek, nových pracovních postupů, technologií a inovací. Prostřednictvím navržených priorit a opatření by mělo dojít právě k rozvoji podnikání, výzkumného a vývojového a také inovačního potenciálu.

Malé a střední podniky jsou díky své flexibilitě hlavním zdrojem podnikatelských dovedností a inovací a působí jako rozhodující faktor pro trvalý růst a vytváření lepších pracovních příležitostí.

Stejně jako u první tematické oblasti je vytvořena SWOT analýza, na jejímž základě byly stanoveny priority, opatření a aktivity k budoucímu potlačení slabých stránek. Pro tuto tematickou oblast je tedy definováno pět následujících priorit:

1. Zvyšování konkurenceschopnosti firem
2. Aktivní zapojení výzkumné a vývojové základny do rozvoje podnikání
3. Rozvoj infrastruktury podporující inovace
4. Zajištění finančních zdrojů pro malé a střední podnikání a inovační projekty
5. Budování inovačního prostředí.

První prioritou Zvyšování konkurenceschopnosti firem má navržené opatření Rozvoj klastrů a kooperačních sítí. Prostřednictvím tohoto opatření mají být realizovány kampaně a workshopy za účasti firem a také má být stimulováno zakládání rozvoje klastrů³² v Pardubickém kraji. Druhé navržené opatření je Podpora výzkumu, vývoje a inovací ve firmách, zvláště v MSP.

Druhou prioritou je Aktivní zapojení výzkumné a vývojové základny do rozvoje podnikání, jejíž navržené opatření je Rozvoj výzkumných a vývojových kapacit v regionu. Cílem tohoto opatření je vybudování takového technického vybavení a kapacity pro výzkum a vývoj, které bude založeno na lidských zdrojích a know-how rozvinutějších regionů. Druhým opatření je zde Podpora vzniku spin-off firem³³.

Pro třetí prioritu Rozvoj infrastruktury podporující inovace byla definována opatření Rozvoj (fyzické) inovační infrastruktury, Podpora výstavby technologických a inovačních center a Rozvoj kvalifikovaného poradenství a služeb v oblasti inovací. Cílem této priority je stimulovat vzájemnou spolupráci organizací, a to zejména při realizaci nových technických hospodářských, organizačních a sociálních řešení.

Zajištění finančních zdrojů pro MSP a inovační projekty je další prioritou s následujícími opatřeními: Zajistit financování inovativních firem v počátečním stádiu rozvoje a Větší využití existujících zdrojů a nových zdrojů ze strukturálních fondů.

Poslední prioritou této tematické oblasti je Budování inovačního prostředí, kde jsou definovány opatření: Propagace regionu, marketingové aktivity a Propagace výsledků výzkumu, vývoje a inovací z území Pardubického kraje.

3.3.3. Finanční zdroje

Tato podkapitola se věnuje pouze financováním navržených aktivit tematické oblasti Lidské zdroje a vzdělanost, neboť tato oblast je následně analyzována v kapitole č. 4. Finanční zdroje jsou rozděleny na financování aktivit v programovacím období 2004 – 2006 a v následujícím období 2007 – 2013.

³² Klastř je soubor regionálně propojených společností (podnikatelů) a přidružených institucí a organizací (zejména institucí terciálního vzdělávání), jejichž vazby mají potenciál k upevnění a zvýšení jejich konkurenceschopnosti.

³³ Spin-off firma je firma, která využívá hmotného či nehmotného majetku jiného právního subjektu k zahájení svého podnikání.

Finanční zdroje v programovacím období 2004 – 2006:

a) Operační program Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ)

Hlavním cíle operačního programu Rozvoj lidských zdrojů je dosažení vysoké a stabilní úrovně zaměstnanosti založené na kvalifikované a flexibilní pracovní síle, integraci sociálně vyloučených skupin obyvatelstva a konkurenceschopnosti podniků při respektování principů udržitelného rozvoje.

K financování navržených aktivit mohou být využita následující opatření:

Priorita 1 – Aktivní politika zaměstnanosti

- *Opatření 1.1.* - Posílení aktivní politiky zaměstnanosti při zaměstnávání uchazečů a zájemců o zaměstnání

Při využití tohoto opatření mohou být v Pardubickém kraji podporovány následující činnosti: rekvalifikace, poradenství, bilanční a pracovní diagnostika, zprostředkování zaměstnání, podpora vytváření nových pracovních míst, podpora ohrožených pracovních míst, podpora vytváření pracovních míst pro sebezaměstnání (OSVČ) a doprovodná opatření na získání a udržení zaměstnanosti.

Priorita 3 – Rozvoj celoživotního vzdělávání

- **Opatření 3.1.** Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů ve vzdělávání

Toto opatření má motivovat jedince k celoživotnímu vzdělávání a tím posílit jeho možnosti k pracovnímu uplatnění.

V Pardubickém kraji mohou být z toho opatření podporovány tyto činnosti: tvorba a realizace programů dalšího vzdělávání učitelů a odborných pracovníků ve školství; zvyšování kvality nabídky vzdělávacích příležitostí na SŠ a VOŠ, vytváření sítě škol s inovací pedagogické práce, realizace informačního systému a uplatnění absolventů na trhu práce, a další...

- **Opatření 3.2.** Podpora terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje

Cílem je zvýšení uplatnitelnosti absolventů všech typů studijních programů a programů celoživotního vzdělávání na trhu práce a zvýšení odborné úrovně pracovníků institucí na výzkum a vývoj.

V rámci tohoto programu jsou podporovány především následující aktivity: spolupráce škol se zaměstnavateli a odbornými pracovišti, realizace rozšířené nabídky dalšího vzdělávání na VŠ, další vzdělávání pracovníků z oblasti výzkumu a vývoje, apod.

- **Opatření 3.3.** Rozvoj dalšího profesního vzdělávání

Cílem tohoto opatření je vytvořit systém dalšího profesního vzdělávání odpovídající potřebám znalostní společnosti.

Mezi podporované aktivity patří: založení systému dalšího profesního vzdělávání, vybudování infrastruktury pro další profesní vzdělávání v regionech, rozšiřování nabídky dalšího profesního vzdělávání podle požadavků trhu práce a potřeb rozvoje ekonomiky, atd.

Priorita 4 – Adaptabilita a podnikání

- **Opatření 4.1.** Zvýšení adaptability zaměstnavatelů a zaměstnanců na změny ekonomických a technologických podmínek, podpora konkurenceschopnosti

Globálním cílem tohoto opatření je zvýšení adaptability zaměstnavatelů a zaměstnanců na změny ekonomických a technologických podmínek, zvýšení jejich konkurenceschopnosti. Tohoto opatření může Pardubický kraj využít k odbornému vzdělávání zaměstnanců a zaměstnavatelů zaměřené na doplňování, rozšiřování a zvyšování kvalifikace, včetně vzdělávacích aktivit v oblasti informačních a komunikačních technologií.

b) Společný regionální operační program (SROP)

SROP je souhrnný dokument zahrnující rozvojové priority 7 regionů soudržnosti (celé území ČR s výjimkou hl. města Prahy), které jsou v období 2004 – 2006 podporovány ze strukturálních fondů EU v rámci Cíle 1³⁴.

³⁴ Patří sem regiony s HDP pod hranicí 75% průměru EU

Priorita 3 – Rozvoj lidských zdrojů v regionech

- **Opatření 3.1.** Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech

Opatření je zaměřeno na podporu investičních projektů v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti, celoživotního učení a sociální integrace. Mezi hlavní cíle opatření patří rozvoj kapacit v oblasti celoživotního vzdělávání, rozvoj kapacit v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti a rozvoj kapacit služeb podporujících sociální integraci.

Finanční zdroje v programovacím období 2007 – 2013:

- a) **Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ)**

Tento program umožní zvyšovat adaptabilitu pracovníků a zaměstnavatelů prostřednictvím vyšších investic do vzdělání a vyšší účasti pracovníků v něm, zlepšit přístup k zaměstnání a preventivně působit proti nezaměstnanosti, posilovat integraci osob ohrožených sociálním vyloučením a podporovat celoživotní vzdělávání.

- 1) **Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK)**

Tento program by měl usnadnit modernizaci vzdělávacích systémů počátečního a dalšího vzdělávání, vytvářet komplexní systém celoživotního učení, zvyšovat odbornou kvalifikaci pracovní síly v průběhu produktivního věku, rozvíjet infrastrukturu pro vzdělávání, rozvíjet lidský potenciál ve výzkumu a vývoji.

V rámci tohoto programu budou moci být využity následující priority:

Priorita 1 – Počáteční vzdělávání

Priorita 2 – Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj

Priorita 3 – Další vzdělávání

- 2) **Operační program Podnikání a inovace (OPPI)**

V rámci operačního programu Podnikání a inovace může být k navrženým aktivitám využita **Priorita 2 – Prostředí pro podnikání a inovace**, kde se mimo jiné podpora soustředí také na zlepšení podmínek pro rozvoj lidských zdrojů – **Opatření 2.2. – Rozvoj lidských zdrojů**. Programy, které tvoří toto opatření, mají za cíl podporovat vzdělávání a zvyšování kvalifikace pracovníků v malých, středních i velkých podnicích a také v institucích, které poskytují

poradenství a další odborné vzdělávání v oblasti rozvoje podnikatelské a inovační infrastruktury. Důraz je zde kladen na vytvoření a rozvoj kvalitní infrastruktury pro vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů v průmyslu.

3) Operační program Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI)

Jedním ze specifických cílů tohoto operačního programu je zefektivnění vzdělávání a zpřístupnění znalostí potřebných pro výzkum, vývoj a inovace a zajištění horizontální mobility mezi výzkumnými/vysokoškolskými institucemi a inovujícími podniky.

Mohou zde být využity 3 prioritní osy operačního programu: **Priorita 1 – Rozvoj kapacit výzkumu a vývoje**, **Priorita 2 – Rozvoj spolupráce veřejného sektoru se soukromým ve výzkumu a vývoji pro inovace** a zejména **Priorita 3 – Posilování kapacit vysokých škol pro terciární vzdělávání**, jejímž cílem je podpořit zvýšení nabídky a vzdělanostní úroveň regionů rozšířením kapacit VŠ pro terciární vzdělávání. Cílovými skupinami jsou zejména veřejné VŠ, státní VŠ a soukromé VŠ.

4) Regionální operační program NUTS II Severovýchod

Prostřednictvím priority **4 – Rozvoj podnikatelského prostředí** – lze spolufinancovat některá opatření a aktivity této strategie, neboť jedním ze specifických cílů v rámci této priority je „Zlepšování pracovního uplatnění absolventů škol v praxi formou zaškolení a osvojení praktických dovedností“.

- **Oblast podpory 4.2** Podpora rozvoje spolupráce se středními školami a učilišti, dalšími regionálními vzdělávacími institucemi a úřady práce

Cílem této intervenční oblasti je rozvoj lidských zdrojů pro potřeby podnikatelského sektoru se zaměřením na lepší uplatnění nových absolventů škol a učilišť v praxi.

4. ANALÝZA VYBRANÉHO OKRUHU RIS PK - TEMATICKÁ OBLAST „LIDSKÉ ZDROJE A VZDĚLANOST“³⁵

Tato kapitola je zaměřena na tematickou oblast Lidské zdroje a vzdělanost. Tato oblast je vybrána z toho důvodu, protože lidský kapitál je velmi důležitá složka ekonomiky. Pokud region klade důraz na rozvoj lidského kapitálu, pak může mít region ekonomiku založenou na znalostech, tzv. znalostní ekonomika.

4.1. PRIORITY V 1 – ROZVOJ CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V PARDUBICKÉM KRAJI

První navržené opatření a aktivity, které jsou znázorněny v tabulce č. 1, mají za úkol rozvoj celoživotního vzdělávání v Pardubickém kraji. Právě realizací stanovených aktivit by mělo dojít ke splnění vytyčených cílů navrženého opatření, které jsou uvedeny níže.

Tabulka č. 1: Navržené opatření (A 1) a aktivity vedoucí k rozvoji celoživotního vzdělávání v Pardubickém kraji

Priorita	V 1	Rozvoj celoživotního vzdělávání v Pardubickém kraji
Opatření	A 1	<i>Celoživotní vzdělávání v souladu s potřebami perspektivních oborů, firem a nových trendů</i>
Aktivity	A 1.1	Posilování motivace k celoživotnímu vzdělávání formou pokračování mediální kampaně na podporu celoživotního vzdělávání
	A 1.2	Rozšíření nabídky vzdělávacích programů o obory, kterých je na trhu práce nedostatek
	A 1.3	Zpracování komplexního programu rozvoje lidských zdrojů v Pardubickém kraji
	A 1.4	Vytváření databází školských i mimoškolských institucí
Ostatní aktivity		Podporovat projekty z OP RLZ (v novém programovacím období 2007 - 2013 projekty z OP LZZ a OP VPK) pro zvyšování kvality celoživotního vzdělávání v Pardubickém kraji

Zdroj: Regionální inovační strategie Pardubického kraje

³⁵ Tato kapitola je zpracována na základě informací z následujících zdrojů: Regionální inovační strategie Pk; Monitorovací zpráva RIS Pk za období 2007; Monitorovací zpráva RIS Pk za období 2008-2009; Monitorovací zpráva RIS Pk za období 2010;

K rozvoji celoživotního vzdělávání v Pk by mělo dojít prostřednictvím **celoživotního vzdělávání v souladu s potřebami perspektivních oborů, firem a nových trendů** a prostřednictvím následujících dílčích cílů:

- vytvoření funkčního systému celoživotního vzdělávání v kraji,
- sladění vzdělanostní úrovně obyvatelstva s poptávkou na trhu práce,
- snížení nezaměstnanosti v kraji,
- zvýšení atraktivity kraje pro investory.

V rámci tohoto opatření je důležité klást důraz na posilování a motivaci zaměstnanců k dalšímu vzdělávání (k průběžnému celoživotnímu učení) a jeho podpory od zaměstnavatelů. Také nezaměstnaní by měli být ze strany úřadů práce motivováni k dalšímu vzdělávání.

Aktivita A 1.1 – Posilování motivace k celoživotnímu vzdělávání formou pokračování mediální kampaně na podporu celoživotního vzdělávání

Jednou z forem posilování motivace je *mediální kampaň na podporu celoživotního vzdělávání*. Cílem je podpořit zájem veřejnosti o celoživotní vzdělávání v každém věku. Pk touto kampaní nabízí a usnadňuje cestu k sebevzdělání prostřednictvím osvědčených způsobů (jazykové kurzy, rekvalifikace, nástavbové studium, profesní školení, aj.), ale i formou motivační hry (vzdělávací kvíz) na internetových stránkách www.sebevzdelani.cz. Na propagaci jsou využívány také billboardy, rozhlasové spoty, články v médiích, letáčky, a další.

V rámci mediální kampaně probíhá každoročně „*Týden vzdělávání dospělých v Pardubickém kraji*“, který přibližuje možnosti celoživotního vzdělávání široké veřejnosti a bezplatně nabízí přednášky, semináře a ukázkové hodiny. Součástí tohoto týdne je „*Veletrh celoživotního vzdělávání*“, kde se prezentují vzdělávací subjekty z Pk a nabízejí kurzy (jazykové, počítačové, manažerské, univerzita volného času, a další.)

„Veletrh celoživotního vzdělávání“ se uskutečnil 5. 11. 2007 v Domě techniky v Pardubicích, kde se prezentovalo 29 vzdělávacích subjektů z Pk a součástí byl také „Program celoživotního učení“ realizovaný ve spolupráci s Eurocentrem Pardubice a Národní agenturou pro vzdělávací programy ČR. V rámci Týdne vzdělávání dospělých mohla široká veřejnost bezplatně navštívit celkem 53 akcí.

V roce 2008 se uskutečnil „Veletrh celoživotního vzdělávání“, na kterém prezentovalo svoji činnost 28 vzdělávacích institucí z Pk, jež se zaměřují na různé oblasti celoživotního vzdělávání. Aktivní zájem o nabízené kurzy projevilo více než 200 účastníků. Zástupce Univerzity Pardubice zde nabízel akreditované programy bakalářského, navazujícího magisterského i doktorského studia, programy a kurzy tzv. dalšího celoživotního vzdělávání. Dne 7. října 2008 zorganizoval Pardubický kraj ve spolupráci s Úřadem práce v Pardubicích „Setkání zaměstnavatelů a žáků posledních ročníků středních škol“ s cílem poskytnout budoucím absolventům škol informace o možnostech jejich uplatnění na trhu práce a také pomoci firmám zajistit kvalifikované pracovníky.

V r. 2009 i 2010 proběhly další ročníky „Týdne vzdělávání dospělých v Pk“, který byl součástí mediální kampaně na podporu celoživotního vzdělávání.

V rámci celoživotního vzdělávání byly úřady práce v Pardubickém kraji nositeli projektu „*Vzdělávejte se!*“, který umožňoval firmám vzdělávat své zaměstnance v rámci celoživotního vzdělávání. Projekt byl spuštěn 4.8.2009 a byl financován z OP LZZ do 31.12.2010. Počet předložených žádostí ke konci roku 2010 byl 391 v celkovém objemu 53 050 078 Kč. Počet odsouhlasených žádostí k tomuto datu byl 185 v celkovém objemu 28 247 239 Kč. Pro tento projekt bylo navrženo 2556 zaměstnanců na vzdělávání a z tohoto počtu úspěšně dokončilo vzdělávání 2083 osob. Výše vyplacených příspěvků zaměstnavatelům k 28.2.2011 činilo 23 453 826 Kč. V rámci projektu čerpali zaměstnavatelé finanční prostředky na realizaci vzdělávacích kurzů pro své zaměstnance. Ti se tak mohli účastnit dalšího vzdělávání, zdokonalit si své odborné znalosti, dovednosti a kompetence a zaměstnavatelé byli motivováni k vytváření efektivního systému řízení lidských zdrojů a k uplatňování pružných forem práce.

Aktivita A 1.2 – Rozšíření nabídky vzdělávacích programů o obory, kterých je na trhu práce nedostatek

V tabulce č. 2 jsou uvedeny nové akreditované nedostatkové studijní obory na Univerzitě Pardubice.

Tabulka č. 2: Nové akreditované studijní obory na Univerzitě Pardubice

Školní rok	Fakulta	Typ studia	Studijní obor
2007/2008	Fakulta elektrotechniky a informatiky	magisterský	Komunikační a řídicí technologie
			Informační technologie
2008/2009	Fakulta zdravotnických studií	bakalářský	Zdravotnický záchranář
			Všeobecná sestra
2009/2010	Fakulta filozofická	magisterský	Resocializační pedagogika
2010/2011	Dopravní fakulta Jana Pernera	bakalářský i magisterský	Dopravní stavitelství (kombinovaná forma)
	Fakulta zdravotnických studií	bakalářský	Radiologický asistent
			Zdravotně-sociální pracovník

Zdroj: Monitorovací zprávy 2007-2010: Regionální inovační strategie Pk; vlastní zpracování

Nové obory vzdělávání nabízí od roku 2010 Střední průmyslová škola chemická Pardubice (Průmyslová ekologie – 4letý studijní obor zakončený maturitní zkouškou; Požární ochrana – 4-letý studijní obor zakončený maturitní zkouškou), ve Středním odborném učilišti Svitavy (Mechanik plastikářských strojů – 4letý učební obor zakončený maturitní zkouškou), ve Vyšší odborné škole stavební a Střední škole stavební Vysoké Mýto (Montér vodovodů a kanalizací a obsluha vodárenských zařízení - 3letý učební obor s výučním listem; Vodař – 3letý učební obor s výučním listem) a také ve Středním odborném učilišti plynárenském Pardubice (obor kominík – učební obor s výučním listem).

Aktivita A 1.3 – Zpracování komplexního programu rozvoje lidských zdrojů v Pardubickém kraji

Pk zpracoval následující základní strategické dokumenty rozvoje lidských zdrojů pro období 2005 – 2008:

- Koncepce činnosti Pk v oblasti rozvoje lidských zdrojů, celoživotního vzdělávání a zaměstnanosti v letech 2005 – 2008;
- Projekt Pk na zvýšení zaměstnanosti obyvatel kraje podporou technického vzdělávání.

V roce 2009 probíhalo zpracování nové Strategie Pk v oblasti rozvoje lidských zdrojů, celoživotního vzdělávání a zaměstnanosti v letech 2010 – 2012 a dne 22.7.2010 tuto strategii schválila Rada Pk.

Aktivita A 1.4 – Vytváření databází školských i mimoškolských institucí

Úřad práce v Pk aktualizuje jednou ročně databanku školských zařízení i ostatních institucí poskytujících vzdělávací aktivity. Součástí škol je nabídka oborů a počty žáků. Adresář škol a školských zařízení také nabízí odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Pk na svých webových stránkách³⁶.

Ostatní aktivity

Pk administroval celkem 28 podpořených projektů z **OP RLZ**, které byly financovány z Evropského sociálního fondu a ze státního rozpočtu ČR v celkové výši cca 42 mil. Kč.

V roce 2007 jich bylo úspěšně ukončeno celkem 14. Podle monitorovací zprávy RIS z období 2007 patří k nejúspěšnějším projektům např. „*Analýza dalšího profesního vzdělávání v Pardubickém kraji*“, který byl podpořen částkou 1 829 500,- Kč a doba realizace projektu byla stanovena na 25. 1. 2006 – 31. 7. 2007. Projekt byl zaměřený na podporu rozvoje a zjišťování potřeb dalšího profesního vzdělávání v Pardubickém kraji. Na jeho realizaci se podílel Institut rozvoje evropských regionů (IRER o.p.s.) a partnerem byla Univerzita Pardubice. Dne 2. 5. 2007 se uskutečnil závěrečný seminář, na kterém byly prezentovány výsledky projektu.³⁷

Do 30. 6. 2008 byly realizováno všech 28 projektů z OP RLZ. Přehled některých zrealizovaných projektů je uveden v tabulce č. 3.

Tabulka č. 3: Přehled některých projektů podpořených z OP RLZ

Projekt	Žadatel	Výše dotace (v Kč)	Doba realizace
Programy dalšího profesního vzdělávání pracovníků správ a údržeb silnic	Střední škola průmyslová strojnická, technická a VOŠ Chrudim	2 363 072,-	1.1.2006 – 31.12.2007
Analýza dalšího profesního vzdělávání v Pk	IRER, o.p.s.	1 829 500,-	25.1.2006 – 31.5.2007
Odborné vzdělávání a certifikace instruktorů, technologů, lektorů a řídicích pracovníků ATB pro nově zřizované středisko svařování	SOU plynárenské, Pardubice	1 422 970,-	25.1.2006 – 31.3.2007

³⁶ Viz. <http://www.pardubickykraj.cz/document.asp?thema=3359&category=>

³⁷ Podle údajů *Analýza dalšího profesního vzdělávání v Pardubickém kraji* [online]. 2008 [cit. 2011-06-08]. Evropský sociální fond ČR . Dostupné z WWW: <<http://www.esfcr.cz>>

plastových materiálů			
Příprava systému celoživotního vzdělávání na Gymnáziu Moravská Třebová	Gymnázium, Moravská Třebová	1 547 410,-	1.2.2006 – 30.4. 2007
Komplexní vzdělávání zástupců místních samospráv	Centrum celoživotního vzdělávání Jezerka, o.p.s	1 234 390,-	1.2.2006 – 31.10.2007
Odborné vzdělávání v Evropě a vyžívání evropských vzdělávacích programů k podpoře dalšího profesního vzdělávání v Pk	Národní vzdělávací fond, o.p.s.	980 000,-	19.9.2006 – 31.8.2007
E-learningové vzdělávání síťových specialistů	VOŠ a SOŠ Gustava Habrmana, Česká Třebová	2 819 520,-	19.9.2006 – 31.12.2007
Další profesní vzdělávání provozovatelů a zaměstnanců malých a středních ubytovacích a stravovacích zařízení	Střední škola obchodu a služeb Choceň	2 311 775,-	1.11.2006 – 30.6.2008
Program dalšího profesního vzdělávání s využitím moderních metod výuky pro dospělé na VOŠ a SOŠT Litomyšl	VOŠ a SOŠT Litomyšl	1 630 188,-	19.9.2006 – 30.4.2008
Vybudování Centra celoživotního vzdělávání při Střední zdravotnické škole, Svitavy	Střední zdravotnická škola, Svitavy	2 132 200,-	1.12.2006 – 30.6.2008
Komplexní vzdělávací program pro lektory zaměřený na EU a zpracování evropských projektů	Centrum celoživotního vzdělávání Jezerka o.p.s.	1 572 254,-	1.1.2007 – 30.6.2008

Zdroj: www.pardubickykraj.cz; vlastní zpracování

V rámci **OP VK** bylo v r. 2008 celkem předloženo 102 projektů, z nichž vzhledem k finanční alokaci bylo podpořeno 24 v celkových uznatelných nákladech ve výši **85,2 mil. Kč**. V r. 2009 žadatelé předložili 139 projektů, z nichž bylo podpořeno pouze 29 o celkových uznatelných nákladech **122,5 mil. Kč**. V roce 2010 bylo předloženo v oblasti podpory 1.1., 1.2., a 1.3. celkem 114 žádostí s požadovanou částkou 433 mil. Kč. Podporu však získalo pouze 32 projektů se schválenými náklady **118 mil. Kč**. V oblasti podpory 3.2 bylo v roce 2010 předloženo celkem 98 žádostí s požadovanou částkou 395 mil. Kč. Schváleno bylo 30 žádostí s celkovými náklady **93 mil.**

V následující tabulce č. 4 je přehled vybraných projektů, které byly podpořeny právě z OP VK.

Tabulka č. 4: Přehled vybraných projektů podpořených z OP VK

Projekt	Žadatel	Výše dotace (v Kč)
Cesty od tradiční školy k učící se organizaci aneb měníme sebe, měníme školu	Centrum celoživotního vzdělávání - zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Pk	11 727 086,-
Rozvoj klíčových kompetencí žáků prostřednictvím realizace projektových dnů	Gymnázium Jevíčko	4723 947,-
Zvyšování motivace žáků ke studiu ve strojírenských oborech, zlepšování podmínek výuky na SOU Svitavy	SOU Svitavy	2 739 481,-
Moderními metodami k rozvoji klíčových kompetencí	Střední průmyslová škola chemická Pardubice	3 816 295,-
ICT pro pomoc žákům	SOŠ a SOU obchodu a služeb, Chrudim	2 117 551,-
Zvyšování motivace žáků ke vzdělávání v technických oborech v Pardubickém kraji	Střední odborná škola stavební a Střední odborné učiliště Rybitví	12 434 260,-
Program vytváření a rozvíjení zájmu žáků o vědecké a technické obory v Pardubickém kraji	Asociace pro mládež, vědu a techniku AMAVET, o.s.	7 687 970,-

Zdroj: www.pardubickykraj.cz; vlastní zpracování

4.2. PRIORITY V 2 – ZVÝŠENÍ ZÁJMU O TECHNICKÉ PROFESE V KRAJI

Druhé navržené opatření a aktivity, které jsou znázorněny v tabulce č. 5, mají vést ke zvýšení zájmu o technické profese v kraji. Prostřednictvím aktivit na propagaci technického vzdělávání a jeho zatraktivnění se má zlepšit informovanost rodičů a žáků o technických oborech, možnostech studia i možnostech dalšího profesního uplatnění dětí v Pardubickém kraji.

Tabulka č. 5: Navržené opatření (A 2) a aktivity vedoucí ke zvýšení zájmu o technické profese v kraji

Priorita	V 2	Zvýšení zájmu o technické profese v kraji
Opatření	A 2	<i>Propagace technického vzdělávání a jeho zatraktivnění</i>
Aktivity	A 2.1	Mediální propagace a akce k popularizaci a zvýšení společenské prestiže technického vzdělání
	A 2.2	Popularizace zajímavých oborů a pracovišť
	A 2.3	Zhotovení informačních materiálů o perspektivních oborech v kraji
	A 2.4	Realizace seminářů pro žáky 8. a 9. tříd základní škol a jejich rodičů za účelem zvýšení jejich informovanosti o perspektivních oborech v kraji (za účasti zástupců potenciálních zaměstnavatelů)

	A 2.5	Podpora a popularizace studia technických studijních oborů na SŠ, VOŠ a VŠ
	A 2.6	Rozšiřování spektra studijních programů technického zaměření na Univerzitě Pardubice
	A 2.7	Budování nových pracovišť výzkumu a vzdělávání na VŠ a zajištění odborného zázemí
Ostatní aktivity		Zajištění mimoškolních a volnočasových aktivit mládeže zaměřené na pozitivní vztah k novým technologiím
		Posilování zájmu o technické obory na základním stupni vzdělávacího žebříčku

Zdroj: Regionální inovační strategie Pardubického kraje

Aktivita A 2.1 – Mediální propagace a akce k popularizaci a zvýšení společenské prestiže technického vzdělání

Mediální a osvětová kampaň je každoročně realizována v souvislosti s nedostatkem pracovníků v technických profesích. V rámci kampaně probíhá „*Den stavitelství a architektury*“, kdy jsou pro veřejnost zpřístupněny stavební školy, stavební firmy a významné stavby v kraji.

V roce 2007 se na podporu technického vzdělávání uskutečnilo v Pardubickém kraji několik akcí. Vybrané akce jsou uvedeny v tabulce č. 6.

Tabulka č. 6: Příklady akcí na podporu technického vzdělávání v Pk (rok 2007)

Akce	Datum realizace	Popis akce	Realizátor
<i>Stáž do ZŠ a vybraných firem v Rakousku</i>	20. – 22. 5. 2007	Ředitelé a výchovní poradci ZŠ Pk se seznámili se systémem kariérového poradenství. Stáž absolvovalo 20 účastníků	Centrum celoživotního vzdělávání Jezerka, o.p.s.; Pardubický kraj
<i>Semináře na téma „Učení vědy vědou“</i>	18. 9. 2007	Semináře proběhly v Litomyšli. Cílovou skupinou byly lektoři a zájemci ze ZŠ a SŠ.	AMAVET, o.s.
<i>Projekt „Program na vytváření a rozvíjení zájmu dětí a mládeže o vědecké a technické obory v Pk“</i>	Školní rok 2007/2008	Konání Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pk – v tomto roce bylo přihlášeno do soutěže 152 projektů žáků ZŠ a SŠ	AMAVET, o.s.; Institut rozvoje evropských regionů, o.p.s.

Zdroj: Monitorovací zpráva za období 2007: Regionální inovační strategie Pk; vlastní zpracování

V roce 2008 se uskutečnilo několik akcí na podporu technického vzdělávání v Pk. Mimo uvedených příkladů akcí v tabulce č. 7, se propagovalo technické vzdělávání formou informačních materiálů. V r. 2008 byla distribuovaná publikace „Technické obory – šance i pro vás!“ do základních škol na území kraje.

Tabulka č. 7: Příklady akcí na podporu technického vzdělávání v Pk (rok 2008)

Akce	Datum realizace	Popis akce	Realizátor
<i>Projekt „Uznávání neformálního vzdělávání a informálního učení (UNIV I)“</i>	19.8.2005 – 31.7.2008	Podstatou projektu bylo uznávání těchto druhů vzdělávání, zejm. v rámci celoživotního vzdělávání či rekvalifikace. Zapojilo se 7 škol zřizovaných Pk.	Národní ústav odborného vzdělávání
<i>Projekt „Program vytváření a rozvíjení zájmu dětí a mládeže o vědecké a technické obory v Pk“</i>	Školní rok 2008/2009	Konání Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pk – registrace 175 projektů, na kterých pracovali žáci ZŠ a SŠ.	AMAVET, o.s.; Institut rozvoje evropských regionů, o.p.s.

Zdroj: Monitorovací zpráva za období 2008-2009: Regionální inovační strategie Pk; vlastní zpracování

V roce 2009 veřejnost informovaly o uplatnění absolventů technických oborů na trhu práce internetové stránky www.sebevzdelavani.cz, články v tisku apod. Tabulka č. 8 uvádí příklady dalších uskutečněných akcí na podporu technického vzdělávání v Pk.

Tabulka č. 8: Příklady akcí na podporu technického vzdělávání v Pk (rok 2009)

Akce	Datum realizace	Popis akce	Realizátor
<i>Projekt „Uznávání neformálního vzdělávání a informálního učení (UNIV I)“</i>		Pokračování projektu z předchozího období. Do projektu se připojilo dalších 16 škol v kraji.	Národní ústav odborného vzdělávání
<i>Projekt „Program vytváření a rozvíjení zájmu dětí a mládeže o vědecké a technické obory v Pk“</i>	Školní rok 2009/2010	Konání Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pk – v tomto roce se zaregistrovalo do soutěže více než 150 projektů, na kterých pracovali žáci ZŠ a SŠ.	AMAVET, o.s.; Institut rozvoje evropských regionů, o.p.s.

Zdroj: Monitorovací zpráva za období 2008-2009: Regionální inovační strategie Pk; vlastní zpracování

V roce 2010 se uskutečnilo opět několik akcí. Mimo uvedených příkladů v tabulce č. 9, byly realizovány workshopy se zaměstnavateli, různé přednášky a exkurze, chemická olympiáda a

soutěže. Pk také poskytuje stipendia žákům technických oborů, o které je nízký zájem ze strany žáků ZŠ při volbě povolání, a jsou požadovány dlouhodobě na trhu práce.

Tabulka č. 9: Příklady akcí na podporu technického vzdělávání v Pk (rok 2010)

Akce	Datum realizace	Popis akce	Realizátor
„Zvyšování motivace žáků ZŠ ke vzdělávání v technických oborech“	1.12.2009 – 30.11.2011	Cílem projektu je primárně zvýšení zájmu žáků o technické obory a sekundárně zvýšení počtu kvalifikovaných pracovníků v technických profesích na trhu práce.	SOŠ stavební a SOU stavební Rybitví
Projekt „Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení v sítích škol poskytujících vzdělávací služby pro dospělé (UNIV II)“		Návaznost na předchozí období. Cílem je přeměnit střední školy z institucí poskytující počáteční vzdělávání v centra celoživotního učení, kde budou poskytovány obě možnosti. Dne 21.6. 2010 se konal seminář pro metodiky celoživotního učení UNIV 2.	Národní ústav odborného vzdělávání

Zdroj: Monitorovací zpráva za období 2010: Regionální inovační strategie Pk; vlastní zpracování

Aktivita A 2.2 – Popularizace zajímavých oborů a pracovišť

Úřady práce každoročně mediálně propagují technické vzdělávání např. uveřejňováním článků o podpoře technického vzdělávání v regionálním tisku. Dále iniciují akce na podporu technického vzdělávání - setkání zaměstnavatelů se školami, semináře pro výchovné poradce ZŠ, organizují exkurze do firem pro žáky ZŠ, a další.

Univerzita Pardubice v r. 2010 uskutečnila různé popularizační akce zaměřené na podporu technických a přírodovědných oborů. Nejvýznamnějšími byly například „Věda a technika na dvorech škol“ (ZŠ, SŠ), které se zúčastnilo během čtyř dnů přes tisíc osob, dále „Večer s vědou a chemií“ (Fakulta chemicko-technologická) a cyklus přednášek „Hovory VaT aneb Exampla trahunt“.

Aktivita A 2.3 – Zhotovení informačních materiálů o perspektivních oborech v kraji

Pravidelně se zhotovují následující materiály:

- „*Možnosti vzdělávání a potřeby absolventů na trhu práce*“ – tento materiál zpracovávají Úřady práce v Pardubickém kraji dvakrát ročně. Jsou zde uváděny požadované obory a profese v kraji.
- „*Přehled oborů vzdělání v Pardubickém kraji*“ – informační brožura vydávaná každoročně Pardubickým krajem. Brožura je předávána zaměstnavatelům (firmám) a všem žákům základních škol v Pk, kteří ukončují povinnou školní docházku.

V roce 2007 byl vydán „*Průvodce kariérovým poradenstvím pro základní školy Pardubického kraje*“. Je to informační brožura vydaná Pardubickým krajem pro interní potřebu škol v rámci poradenství pro volbu povolání podle osobnostních předpokladů žáků. Brožura byla rozdána na semináři pro výchovné poradce ZŠ, který se konal dne 9. 3. 2007 v Domě techniky v Pardubicích. Pardubický kraj přispěl na tuto informační brožuru finanční částkou ve výši 49 000,- Kč. Dále byly pro podporu technického vzdělávání zhotoveny následující informační letáky: „*Cesta technického vzdělávání vede k úspěchu*“ (zaměřoval se na nedostatkové obory na trhu práce), „*Budoucnost je v technickém vzdělání!*“ (prezentoval technické vzdělávání, nedostatek pracovníků v odborných profesích a nedostatkové profese na krajském trhu práce) apod.

V roce 2008 byl zhotoven informační leták „*Technické obory – šance i pro vás!*“, který byl distribuován všem základním školám na území Pk. Informoval žáky posledních ročníků ZŠ a jejich rodiče o možnostech studia technických oborů a o perspektivním uplatnění na trhu práce.

V roce 2009 byla zahájena příprava informačních letáků „*Profesní poradce*“ a „*Přehled pracovních pozic v regionu*“. Tyto letáky byly v r. 2010 vydány Krajskou hospodářskou komorou Pk. Dalším důležitým připravovaným návodem pro zřizovatele SŠ, zaměstnavatele i zájemce o studium je materiál ČSÚ Pardubice věnovaný vybraným ukazatelům a trhu práce v Pk v r. 2010.

Aktivita A 2.4 – Realizace seminářů pro žáky 8. a 9. tříd základní škol a jejich rodičů za účelem zvýšení jejich informovanosti o perspektivních oborech v kraji (za účasti zástupců potenciálních zaměstnavatelů)

Každoročně ve všech okresech Pardubického kraje probíhá společná burza škol a zaměstnavatelů „*Schola Bohemia*“, kde střední školy a zaměstnavatelé prezentují rodičům uplatnění budoucích absolventů daných oborů v praxi.

Zástupci úřadu práce se zúčastňují každý rok rodičovských schůzek, na kterých probíhají prezentace situace na trhu práce, požadovaných oborů a také je prezentována podpora technických oborů.

Aktivita A 2.5 – Podpora a popularizace studia technických studijních oborů na SŠ, VOŠ a VŠ

Každoročně probíhají v rádiích mediální kampaně zaměřené na technické obory. Univerzita Pardubice se každý rok prezentuje na Evropském veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání v Brně – tzv. *Gaudeamus*. Od roku 2008 se nově prezentuje Univerzita Pardubice také na Veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání *Gaudeamus region Praha a Gaudeamus International*. Univerzita Pardubice také každý rok pořádá pro potenciální zájemce o studium *dny otevřených dveří a přípravné kurzy*.

V roce 2010 úřady práce propagovaly technické vzdělávání přednáškami pro studenty v rámci Informačního a poradenského střediska na úřadech práce v Pk.

Aktivita A 2.6 – Rozšiřování spektra studijních programů technického zaměření na Univerzitě Pardubice

Na Univerzitě Pardubice je rozšířena akreditace technických oborů uvedených v tabulce č. 10.

Tabulka č. 10: Nově akreditované studijní programy technického zaměření na Univerzitě Pardubice

Školní rok	Fakulta	Typ studia	Studijní obor
2007/2008	Fakulta chemicko-technologické	magisterský	Organické povlaky a nátěrové hmoty
			Technologie organických specialit
2008/2009	Fakulta elektrotechniky a informatiky	bakalářský	Řízení procesů

	Fakulta chemicko-technologické	bakalářský	Zdravotní laborant
2010/2011	Dopravní fakulta Jana Pernera	bakalářský i magisterský	Dopravní stavitelství (kombinovaná forma)

Zdroj: Monitorovací zprávy 2007-2010: Regionální inovační strategie Pk; vlastní zpracování

Aktivita A 2.7 – Budování nových pracovišť výzkumu a vzdělávání na VŠ a zajištění odborného zázemí

Univerzita Pardubice je jedním z členů TechnoParku Pardubice, k.s. V r. 2007 byl TechnoPark ve fázi výstavby, ale již byly provizorně využívány prostory na Univerzitě Pardubice.

V roce 2008 byl na Univerzitě Pardubice zkolaudován nový komplex budov Fakulty chemicko-technologické (v univerzitním kampusu Polabiny – Stavařov), kde je situována vědecko-výzkumná činnost. V roce 2009 se většina pracovišť Fakulty chemicko-technologické přestěhovala z nám. Čs. Legií do nového komplexu budov a začala rekonstrukce novější části budovy na nám. Čs. Legií, kam se postupně stěhovala Fakulta elektrotechniky a informatiky.

Ostatní aktivity

- ***Zajištění mimoškolních a volnočasových aktivit mládeže zaměřené na pozitivní vztah k novým technologiím*** – V r. 2007 poskytl Pk v rámci projektu na podporu technického vzdělávání finanční příspěvek z krajského rozpočtu ve výši 550 000,- Kč na rozšíření činnosti technických kroužků. Pardubický kraj zakoupil 11 základním školám a 1 střední škole technické stavebnice, které rozvíjí technické myšlení žáků a podněcují a zvyšují zájem o technické obory. V dalších letech nebyly žádné aktivity realizovány.
- ***Posilování zájmu o technické obory na základním stupni vzdělávacího žebříčku*** – V září 2007 byl v Domě techniky v Pardubicích zahájen projekt Pk „*Program na vytváření a rozvíjení zájmu dětí a mládeže o vědecké a technické obory v Pk*“ a v dalších letech tento projekt pokračoval. Probíhaly také exkurze žáků ZŠ do firem. Každoročně se pak uskutečňuje soutěž „*Festival vědy a techniky pro děti a mládež*“, kde je cílem podpořit zájem mládeže o studium technických oborů řešením technických a vědeckých projektů. Soutěž „*Hledáme nejlepšího mladého chemika*“ pravidelně podporuje Fakulta chemicko-technologická Univerzity Pardubice. Například v roce 2009/2010 se do této soutěže

přihlásilo 35 základních škol. Dále v r. 2010 proběhly dvě mediální kampaně na podporu technického vzdělávání – „Vracíme naše školství ke zdravým kořenům“, „Buď IN – studuj, co tě bude dobře žít“.

4.3. PRIORITA V 3 – ROZVOJ SPOLUPRÁCE MEZI ŠKOLSTVÍM A PODNIKATELSKOU (ZAMĚSTNAVATELSKOU) SFÉROU

Třetí poslední priorita – rozvoj spolupráce mezi školstvím a podnikatelskou (zaměstnavatelskou) sférou – navrhuje dvě opatření. První navržené opatření a aktivity jsou znázorněny v tabulce č. 11 a jsou zaměřeny zejména na rozvoj spolupráce vzdělávacích institucí a podniků.

Tabulka č. 11: Navržené opatření (A 3) a aktivity vedoucí k rozvoji spolupráce mezi školstvím a podnikatelskou (zaměstnavatelskou) sférou

Priorita	V 3	Rozvoj spolupráce mezi školstvím a podnikatelskou (zaměstnavatelskou) sférou
Opatření	A 3	Rozvoj spolupráce vzdělávacích institucí a podniků
Aktivity	A 3.1	Zpracování marketingové studie perspektivních oborů a jejich zavádění do výuky
	A 3.2	Rozšíření možností praxe studentů ve firmách
	A 3.3	Spolupráce zaměstnavatelů, středních škol, vzdělávacích firem na vytváření školních vzdělávacích a rekvalifikačních programů
	A 3.4	Realizace krátkodobých stáží pro učitele u potenciálních zaměstnavatelů svých žáků
	A 3.5	Pravidelné pořádání seminářů („workshopů“) za účasti zaměstnavatelů, učitelů, zástupců úřadů práce a Krajského úřadu Pardubického kraje

Zdroj: Regionální inovační strategie Pardubického kraje

Cílem tohoto navrženého opatření je vytvořit prostředí v Pardubickém kraji, které bude rozvíjet spolupráci mezi vzdělávacími institucemi a podniky (sestavování učebních plánů s ohledem na potřeby výrobní praxe, lepší propojení teorie s aktuální praxí apod.)

Aktivita A 3.1 – Zpracování marketingové studie perspektivních oborů a jejich zavádění do výuky

Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Pk průběžně analyzuje ve spolupráci s úřady práce v kraji stav na krajském trhu práce.

V roce 2007 byl zpracován rozbor oborové nabídky škol. Na základě požadavků jednotlivých škol byly nově zařazeny obory vzdělání, o jejichž absolventy je mezi zaměstnavateli velký zájem. Jedná se zejména o technické obory vzdělání, např. Mechanik opravář, Mechanik

instalatérských a elektrotechnických zařízení budov, Mechanik seřizovač-mechatronik, a další. V dalších letech byly zpracovány další různé materiály, analýzy a strategie.

Úřady práce v Pk dvakrát ročně zpracovávají materiál „Možnosti vzdělávání a potřeby absolventů na trhu práce“, kde jsou vyjmenovány požadované, nedostatkové a nadbytečné obory a profese. Úřady práce v Pk také zpracovali materiály „Kvalifikovaná potřeba absolventů v letech 2010 – 2011“ a „Možnosti zaměstnání absolventů škol a trendy v zaměstnanosti v jednotlivých odvětvích národního hospodářství“.

Aktivita A 3.2 – Rozšíření možností praxe studentů ve firmách

Studenti SŠ a VOŠ vykonávají krátkodobé stáže ve vybraných firmách, které se mohou v budoucnu stát zaměstnavateli absolventů jednotlivých škol.

Studenti Univerzity Pardubice absolvují v rámci bakalářského i magisterského studia povinnou praxi ve firmách, jejíž délka a četnost se v různých studijních programech liší. Od akademického roku 2007/2008 mají studenti také možnost praxe v zahraničí, kterou mohou absolvovat v rámci programu LPP-ERASMUS. Tuto možnost využilo od roku 2008 téměř 60 studentů Univerzity Pardubice.

Aktivita A 3.3 – Spolupráce zaměstnavatelů, středních škol, vzdělávacích firem na vytváření školních vzdělávacích a rekvalifikačních programů

Školy ve spolupráci s úřady práce organizují rekvalifikační kurzy (rekvalifikační kurzy pro uchazeče, zaměstnanecké rekvalifikace) a vzdělávací programy.

Každý rok se koná Schola Bohemia, Novoroční setkání zaměstnavatelů s řediteli škol, semináře pro výchovné poradce ZŠ a setkání ředitelů a výchovných poradců úplných ZŠ se zástupci zaměstnavatelů.

V roce 2007 v rámci spolupráce probíhaly soutěže, např. „PX firma roku 2007“, „Makro živnostník roku 2007“, „Podnikatel roku Pardubického kraje 2007“. Proběhla také spolupráce např. v rámci projektu „IQ AUTO“, který byl realizován v Pk od r. 2006 do r. 2008 a rozvíjel spolupráci škol a firem. Cílem je zejména celoživotní vzdělávání učitelů technických předmětů. Do projektu byli zapojeni významní regionální zaměstnavatelé z oblasti průmyslu vč. sektoru výrobců automobilové techniky, vzdělávací instituce či úřady práce. Za období 2006 – 2008 se do projektu v celé republice zapojilo 231 škol, z nichž 14

z Pk. Na projekt „IQ Auto“ navázal projekt „*IQ Industry*“, který inovuje, rozvíjí a přenáší výstupy předchozího projektu do dalších technických oborů. Tento projekt je zaměřen na kariérové poradenství, stáže učitelů ve firmách, aj.

Aktivita A 3.4 – Realizace krátkodobých stáží pro učitele u potenciálních zaměstnavatelů svých žáků

Firmy v Pk umožňují učitelům technických předmětů na středních školách krátkodobé stáže u potenciálních zaměstnavatelů svých žáků. Učitelé absolvují stáže u partnerských firem škol na základě dvoustranných dohod (např. Střední průmyslová škola chemická Pardubice – Synthesia, a.s.; Integrovaná střední škola technická Vysoké Mýto – Iveco Czech Republic, a.s.)

Centrum celoživotního vzdělávání Jezerka, o.p.s. pořádalo ve spolupráci s Pardubickým krajem ve dnech 20. - 22. 5. 2007 stáž do základních škol a vybraných firem v Rakousku. Ředitelé a výchovní poradci základních škol Pardubického kraje se zde seznámili se systémem kariérového poradenství. Stáž absolvovalo 20 účastníků.

Pk se zapojil v roce 2009 prostřednictvím projektu „*Prohlubování spolupráce podniků a škol*“ do problematiky sbližování a optimalizace spolupráce mezi školami a firmami. Podstatou projektu jsou intenzivní krátkodobé praxe učitelů v různých firmách v Pardubickém kraji. Krátkodobé stáže slouží k seznámení pedagogů s novými metodami, které se používají v praxi, s technickým vývojem a s konkrétními technologiemi v jednotlivých firmách pro lepší propojení teorie s praxí.

Přednáškový projekt s názvem „*Týden teorie a praxe v ekonomice*“ se uskutečnil 19.-22.10.2009 na Univerzitě v Pardubicích, kde bylo prezentováno téma propojení teorie s praxí při výuce a výzkumu.

Aktivita A 3.5 - Pravidelné pořádání seminářů („workshopů“) za účasti zaměstnavatelů, učitelů, zástupců úřadů práce a Krajského úřadu Pardubického kraje

Každý rok se uskutečňují různé akce (semináře, workshopy, diskusní fóra, kulaté stoly, apod.), kterých se zúčastňují zástupci Pardubického kraje, škol, zaměstnavatelů, úřadů práce a dalších zainteresovaných subjektů. Smyslem těchto akcí je výměna názorů a zkušeností s cílem usměrňování dalšího vývoje v oblasti vzdělávání s ohledem na potřeby zaměstnavatelů a trhu práce, tedy všech zúčastněných. Mezi tyto akce patří například *Setkání*

výchovných poradců základních škol se zástupci firem, Novoroční setkání zaměstnavatelů s řediteli škol, Seminář pro výchovné poradce základních škol, Seminář pro základní a střední školy či Setkání výchovných poradců základních škol se zástupci firem, které probíhá ve vzdělávacím centru Jezerka na Seči.

7. října 2008 představilo možnosti pracovního uplatnění a podmínky ve svých firmách 11 významných zaměstnavatelů z Pk na setkání zaměstnavatelů a žáků posledních ročníků středních škol. Akci navštívilo 342 žáků posledních ročníků z 11 středních škol Pk a také 30 zájemců o pracovní místo z řad veřejnosti.

Veletrh pracovních příležitostí *KONTAKT* (7. ročník) proběhl 11. března 2009 v univerzitní aule, kde se prezentovalo 29 společností.

Odbor školství, kultury a tělovýchovy Krajského úřadu Pk uspořádal v roce 2010 *kulaté stoly*. Šlo o setkání ředitelů škol se zaměstnavateli a zástupci profesních organizací, a to v oblasti gastro oborů (červen 2010), chemie (září 2010) a mechanik plastikářských strojů (prosinec 2010). Z jednání zaměřeného na chemii vzešel požadavek na obnovu učebního oboru Chemik.

Druhé navržené opatření a aktivity poslední priority jsou znázorněny v tabulce č. 12 a jsou zaměřeny zejména na přenos know-how mezi SŠ, VOŠ, VŠ a komerční sférou.

Tabulka č. 12: Navržené opatření (B 3) a aktivity vedoucí k rozvoji spolupráce mezi školstvím a podnikatelskou (zaměstnavatelskou) sférou

Priorita	V 3	Rozvoj spolupráce mezi školstvím a podnikatelskou (zaměstnavatelskou) sférou
Opatření	B 3	<i>Přenos know-how mezi SŠ, VOŠ, VŠ a komerční sférou</i>
Aktivity	B 3.1	Monitoring projektů na VŠ, VOŠ a SŠ
	B 3.2	Zajištění iničiální ochrany duševního vlastnictví na VŠ
	B 3.3	Vytvoření konceptu pro nalezení partnerů pro komercionalizaci výsledků projektů
	B 3.4	Zajistit poradenství při komercionalizaci
Ostatní aktivity		Stimulace podnikavosti

Zdroj: Regionální inovační strategie Pardubického kraje

Cílem druhého navrženého opatření priority V 3 je podporování zakládání firem v regionu (stimulovat zvyšování počtu založených firem) a také mít přehled o probíhajících projektech a o možnostech komercionalizace výsledků těchto projektů.

Aktivita B 3.1 – Monitoring projektů na VŠ, VOŠ a SŠ

Fakulta chemicko-technologická Univerzity Pardubice každoročně vypisuje téma středoškolské odborné činnosti. Od roku 2007 jich bylo vypsáno 33 a daná téma řešili studenti středních škol v Pk.

„*Program na vytváření a rozvíjení zájmu dětí a mládeže o vědecké a technické obory v Pk*“ – v rámci realizace tohoto projektu, který se koná každoročně, se uskutečňuje soutěž „Festival vědy a techniky pro děti a mládež v Pk“. Univerzita Pardubice se také zapojuje do soutěže, a to například konzultací projektů během jejich realizace s akademickými pracovníky.

Fakulta chemicko-technologická pravidelně podporuje soutěž „*Hledáme nejlepšího mladého chemika*“, která se snaží zábavnou formou podnítit v dětech ze ZŠ zájem o chemii. Do soutěže se v r. 2009/2010 přihlásilo 35 základních škol.

Aktivita B 3.2 – Zajištění iniciální ochrany duševního vlastnictví na VŠ

V březnu 2007 byla na Univerzitě Pardubice jmenována Kontaktní osoba pro správu duševního vlastnictví. V průběhu roku byly nastaveny postupy při oznámení vytvoření předmětu průmyslově právní ochrany zaměstnancem Univerzity Pardubice. Dále byla zavedena evidence vynálezů a navázána spolupráce s patentovou kanceláří INVENTIA. V následujícím roce již plně fungoval proces oznamování vytvoření předmětů práv průmyslového vlastnictví.

V letech 2008 a 2009 bylo zaevidováno a podáno celkem 8 přihlášek vynálezů s žádostí o patent a 1 žádost o registraci užitného vzoru. Na základě přihlášek z předchozích let bylo v letech 2008 a 2009 přiděleno 6 patentů a zaregistrován 1 užitný vzor, jejichž vlastníkem nebo spoluvlastníkem je Univerzita Pardubice.

V červnu 2010 na Univerzitě Pardubice vstoupila v platnost směrnice č. 3/2010 „Nakládání s výsledky činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích“, která upravuje nakládání s předměty duševního vlastnictví, které jsou výsledkem činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích.

Aktivita B 3.3 – Vytvoření konceptu pro nalezení partnerů pro komercializaci výsledků projektů

Byla nastíněna koncepce pro nalezení partnerů pro komercializaci výsledků projektů VaVpI. Pro nedostatek personálních kapacit financovaných z veřejných zdrojů však nebyla tato koncepce zpracována a publikována.

Aktivita B 3.4 – Zajistit poradenství při komercializaci

V Pardubickém kraji je zajištěno poradenství při komercializaci, např. v rámci činnosti společnosti RPIC Pce s.r.o. Tato společnost pravidelně monitoruje a konzultuje s bankami v Pardubicích např. možnost financování inovačních záměrů u začínajících i zavedených podnikatelů, půjčky začínajícím podnikatelům, rizikový kapitál, výzkum a vývoj, aj. činnosti. Banky jeví o tuto spolupráci zájem, protože mají garanci získání finančních prostředků. Společnost RPIC Pce s.r.o. se aktivně podílela na komunikaci s bankami v rámci financování projektů od komerčních bank, a to konkrétně na projektu vývojového pracoviště firmy SYNTECHIM s.r.o. se zahraniční účastí a také na projektu vývojového pracoviště firmy Protronix s.r.o. z důvodu znalosti trhu. RPIC Pce s.r.o. dále spolupracuje se společností Desarmes s.r.o. z Prahy, která monitoruje bankovní produkty v komplexním pohledu za celou ČR.

Ostatní aktivity – Stimulace podnikavosti

V rámci stimulace podnikavosti proběhly kurzy „*Základy podnikání*“. Tento kurz pořádala společnost RPIC Pce s.r.o. Absolvování kurzu bylo podmínkou pro získání zvýhodněného úvěru z programu START. Účastníci kurzu mohli zároveň požádat o dotace z úřadu práce na zahájení podnikání a vytvoření nových pracovních míst. Byly zde i prezentovány informace o podnikání v EU.

Probíhá také setkání podnikatelů. V roce 2007 na tomto setkání zástupce CzechInvestu prezentoval možnosti využití podpor pro podnikatele a zástupkyně Euro Info Centra Pardubice přiblížila přípravu projektů.

Projekt „*Rozvoj podnikání na Pardubicku*“ realizovala společnost CC Systems a.s. zabývající se celoživotním vzděláváním dospělých. Partnery byly Pardubický kraj a Krajská hospodářská komora Pk. Projekt byl realizován od 1.10. 2005 do 30.6.2007 a pozitivně přispěl k širšímu povědomí veřejnosti o možnostech podnikání. Svými vzdělávacími aktivitami napomohl

zúčastněným zahájit nebo zachovat stávající živnost, ale v mnohých případech také nalézt zaměstnání.

Pk podpořil prostřednictvím grantových schémat SROP **24 projektů** v oblasti podnikání, které byly úspěšně realizovány k 30. 4. 2008. Realizované projekty znázorňuje tabulka č. 13. Celkově uznatelné náklady byly **147,4 mil. Kč** (45,2 mil. Kč z EU, 17 mil. Kč rozpočet Pk, 85,1 mil. Kč soukromé financování). Za výsledek těchto projektů můžeme považovat 142 vytvořených pracovních míst v Pk, pořízení 65 nových strojů a moderních technologií a bylo vytvořeno nebo rozšířeno 3500 m² podnikatelských prostor.³⁸

Tabulka č. 13: Projekty grantových schémat SROP v Pk

Grantové schéma	Počet realizovaných projektů	Celkové uznatelné náklady (v Kč)	Celková dotace (v Kč)
Podpora drobného podnikání	16	67 907 050	26 761 614
Podpora malého a středního podnikání	8	79 625 560	35 470 916
Celkem	24	147 433 610	62 232 530

Zdroj: Fondy EU - Výsledky SROP v regionu Severovýchod; vlastní zpracování

Kurz ovládání datových schránek připravila společnost RPIC Pce s.r.o. v roce 2009 a 2010, kdy se podnikatelé seznámili s ovládáním datových schránek.

Seminář „Podpora malých a středních podniků v regionu“ pořádala 4.5.2009 Agentura regionálního rozvoje Liberec, Inovační a technologické centrum VÚTS, a.s. a RRA Pk ve spolupráci s Hospodářskou fakultou Technické univerzity v Liberci a dalšími regionálními partnery. Byly představeny služby na podporu malých a středních podniků, služby jednotlivých poradenských organizací a podnikatelé mohli individuálně konzultovat své potřeby se zástupci všech zúčastněných poradenských center. Semináře se zúčastnilo zhruba 50 posluchačů z řad současných či potenciálních podnikatelů.

³⁸ Zpracováno podle údajů *Strukturální fondy EU* [online].[cit. 2011-06-13]. Výsledky SROP v regionu Severovýchod. Dostupné z WWW: <[http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Operacni-programy/SPOLECNY-REGIONALNI-OPERACNI-PROGRAM-\(SROP\)/Konference--Vysledky-SROP-v-regionech->](http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Operacni-programy/SPOLECNY-REGIONALNI-OPERACNI-PROGRAM-(SROP)/Konference--Vysledky-SROP-v-regionech->)>.

4.4. REKAPITULACE VÝSLEDKŮ ANALÝZ A HODNOCENÍ

Specifické cíle analyzovaného okruhu představují směrný ukazatel pro rozvoj lidských zdrojů a vzdělanosti. Očekávaný budoucí stav, kterého by mělo být dosaženo realizací navržených rozvojových aktivit, je proto i formulován jako kvalitativní zlepšení stavu.

Z analýzy tematického okruhu Lidské zdroje a vzdělanost byly zjištěny níže uvedené výsledky plnění aktivit. V tabulce č. 14 je uvedena rekapitulace plánovaných aktivit v rámci priority V 1 (Rozvoj celoživotního vzdělávání v Pk) a ty jsou porovnány s aktivitami, které již byly zrealizovány.

Tabulka č. 14: Plnění aktivit priority V 1

Priorita	Opatření	Aktivity	Plán	Skutečnost
V 1	A 1	A 1.1	Mediální kampaně na podporu celoživotního vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Veletrh celoživotního vzdělávání (prezentace 29 vzdělávacích institucí 5.11.2007; prezentace 28 vzdělávacích institucí 6.10.2008) ✓ Projekt „Vzdělávejte se!“ (realizován od 4.8.2009 do 31.12.2010 celkem za 28 mil. Kč)
		A 1.2	Nové obory poptávané na trhu práce	<ul style="list-style-type: none"> ✓ V období 2007 – 2010 akreditovaných 8 nových studijních oborů na Univerzitě Pardubice ✓ Od r. 2010 celkem 6 nových oborů na středních školách a SOU
		A 1.3	Koncepce rozvoje lidských zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zpracovány základní dokumenty pro období 2005 – 2008 ✓ Zpracován základní dokument pro období 2010 – 2012 (schválen Radou Pk 22.7.2010)
		A 1.4	Tvorba databáze vzdělávacích institucí	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Úřad práce jednou ročně aktualizuje databázi
		Ostatní aktivity	Projekty pro zvyšování kvality celoživotního vzdělávání v Pk	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 28 podpořených projektů z OP RLZ v období 2006 - 2008 v celkové částce 42 mil. Kč (úspěšně dokončeny všechny projekty) ✓ 115 podpořených projektů z OP VK v období 2008 – 2010 v celkové částce 418,7 mil. Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Následující tabulka č. 15 uvádí opět porovnání plánovaných a skutečně zrealizovaných aktivit, ale v rámci priority V 2 (Zvýšení zájmu o technické profese v kraji).

Tabulka č. 15: Plnění aktivit priority V 2

Priorita	Opatření	Aktivity	Plán	Skutečnost
V 2	A 2	A 2.1	Propagace a popularizace technického vzdělání	<ul style="list-style-type: none"> ✓ „Festival vědy a techniky pro děti a mládež v Pk“ – v období 2007 – 2010 přihlášeno přes 480 projektů ✓ Uznávání neformálního vzdělávání a informálního učení – zapojilo se v Pk 23 škol v období 2008 – 2009
		A 2.2	Popularizace zajímavých oborů	<ul style="list-style-type: none"> ✓ „Věda a technika na dvorech škol“ – 13.-16.12.2010 se zúčastnilo 1103 žáků, 36 pedagogů a další osoby ✓ „Večer s vědou a chemií“ (realizováno 29.9.2010)
		A 2.3	Informační materiály o perspektivních oborech	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dvakrát ročně zpracováno „Možnosti vzdělávání a potřeby absolventů na trhu práce“ ✓ „Technické obory – šance i pro vás!“ – distribuován všem ZŠ v Pk v roce 2008 ✓ „Přehled pracovních pozic v regionu“ – 1. vydání v září 2010
		A 2.4	Semináře o perspektivních oborech v kraji	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Výstava Schola Bohemia – každoročně kolem 64 vystavovatelů
		A 2.5	Popularizace technických oborů na SŠ, VOŠ a VŠ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gaudeamus – Univerzita Pardubice se prezentuje každý rok ✓ SŠ se prezentují na Schola Bohemia
		A 2.6	Nové technické obory na Univerzitě Pardubice	<ul style="list-style-type: none"> ✓ V období 2007 – 2010 akreditovaných 5 nových technických oborů
		A 2.7	Nová pracoviště výzkumu a vzdělávání na VŠ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Od r. 2008 nový komplex budov Fakulty chemicko-technologické ✓ Rekonstrukce budovy nynější Fakulty elektrotechniky a informatiky
		Ostatní aktivity	<p>Mimoškolní aktivity posilující vztah k novým technologiím</p> <p>Posílení zájmu o technické obory na ZŠ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ V r. 2007 Pk zakoupil pro 11 ZŠ a 1 SŠ technické stavebnice ve výši 550 000,-Kč ✓ „Festival vědy a techniky pro děti a mládež“ ✓ Soutěž „Hledáme nejlepšího mladého chemika“ (v r.2009/2010 se přihlásilo 35 ZŠ)

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 16 rekapituluje plnění aktivit priority V 3 (Rozvoj spolupráce mezi školstvím a podnikatelskou sférou).

Tabulka č. 16: Plnění aktivit priority V 3

Priorita	Opatření	Aktivity	Plán	Skutečnost
V 3	A 3	A 3.1	Studie perspektivních oborů a jejich zavedení do výuky	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Průběžné analyzování stavu na krajském trhu práce ✓ Od r. 2007 nové, zejména technické, obory poptávané na trhu práce.
		A 3.2	Rozšíření možností praxe studentů ve firmách	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Krátkodobé stáže pro studenty ✓ V letech 2008 – 2010 absovovalo praxi v zahraničí téměř 60 studentů Univerzity Pardubice
		A 3.3	Spolupráce firem a vzdělávacích institucí	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Soutěž např. „PX firma roku 2007“ ✓ „IQ AUTO“ – v období 2006 – 2007 zapojeno 14 škol z Pk ✓ „IQ Industry“ – realizace od r. 2010 do r. 2012
		A 3.4	Stáže pro učitele	<ul style="list-style-type: none"> ✓ „Prohlubování spolupráce podniků a škol“ – intenzivní praxe učitelů ✓ Každoročně pořádaný „Týden teorie a praxe v ekonomice“ na Univerzitě Pardubice
		A 3.5	Workshopy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Setkání zaměstnavatelů a žáků posledních ročníků SŠ – 7.10.2008 se zúčastnilo 342 žáků posledních ročníků ✓ Na Veletrhu pracovních příležitostí KONTAKT se každoročně prezentuje kolem 30 společností
	B 3	B 3.1	Monitoring projektů	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 33 témat vypsane Fakultou chemicko-technologickou ✓ Soutěž „Hledáme nejlepšího mladého chemika“ (v r. 2009/2010 přihlášeno 35 ZŠ)
		B 3.2	Ochrana duševního vlastnictví	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Od r. 2007 evidence vynálezů na Univerzitě Pardubice ✓ V letech 2008 a 2009 přiděleno 6 patentů a 1 užitiný vzor
		B 3.3	Koncepce pro komercializaci výsledků	✗ Koncepce nebyla zpracována
		B 3.4	Poradenství při komercializaci	✓ Poskytuje společnost RPIC Pce s.r.o. (např. se aktivně podílela na projektu vývojového pracoviště firmy SYNTECHIM s.r.o.)
		Ostatní aktivity	Stimulace podnikavosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Úspěšně realizováno 24 projektů podpořené dotacemi ze SROP a rozpočtu Pk ve výši 62,2 mil. Kč ✓ Seminář „Podpora MSP v regionu“ – 4.5.2009 se zúčastnilo 50 posluchačů

Zdroj: vlastní zpracování

Z analýzy tematického okruhu Lidské zdroje a vzdělanost vyplývá, že podporované projekty jsou z velké části úspěšně dokončovány. Některé jsou přitom více efektivní, jiné zase méně. Podle mého názoru patří mezi efektivní například projekt „Program vytváření a rozvíjení zájmu dětí a mládeže o vědecké a technické obory v Pk“, kdy se koná Festival vědy a techniky pro děti a mládež v Pk. Vždyť každoročně je v rámci tohoto projektu zaregistrováno více než 150 projektů žáků základních a středních škol, prostřednictvím kterých se tito žáci naučí základům metodologie vědecké práce. Domnívám se, že méně efektivní je projekt „Analýza dalšího profesního vzdělávání v Pardubickém kraji“, kdy výsledkem bylo například zjištění, že realizované vzdělávací aktivity nejsou systémově sladěny s potřebou na trhu práce. Tento závěr již vyplynul i z jiných informačních materiálů vydávanými úřady práce či Pardubickým krajem, a proto mohly být finanční prostředky využity efektivněji.

U všech opatření je naplňování aktivit v souladu se specifickými cíli analyzovaného okruhu, avšak velmi málo aktivit vede k rozvoji lidských zdrojů v oblasti vědy, výzkumu a inovací, které jsou také důležité pro posílení konkurenceschopnosti regionu. Z tohoto hlediska bych hodnotila aktivity vedoucí k naplňování cílů RIS Pk spíše za nedostatečné.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo provedení analýzy vybraného okruhu Regionální inovační strategie Pardubického kraje. Konkrétně byl analyzován tematický okruh Lidské zdroje a vzdělanost. Dílčím cílem bylo zhodnocení aktivit, které vedou k naplňování cílů Regionální inovační strategie Pardubického kraje.

První část byla věnována regionální politice a regionálnímu rozvoji. Kromě vysvětlení těchto pojmů byly dále uvedeny cíle, nástroje a subjekty regionální politiky. Ve druhé části byly uvedeny náležitosti a postup zpracování strategických dokumentů a následně byla popsána hierarchie strategických dokumentů. Třetí část byla zaměřena na strategii rozvoje Pardubického kraje. Byla zde uvedena charakteristika Pardubického kraje a strategické dokumenty ovlivňující regionální rozvoj v Pardubickém kraji. Zvláště byla věnována pozornost Regionální inovační strategii. Poslední část je samotná analýza vybraného okruhu Regionální inovační strategie Pardubického kraje, a tím je tematická oblast „Lidské zdroje a vzdělanost“ v průběhu období 2007 – 2010. Ke zpracování praktické části bylo nutné získat potřebné informace z Krajského úřadu Pardubického kraje, který mi poskytl cenné údaje.

Jedním z nejdůležitějších úkolů v rozvoji lidských zdrojů a tudíž i pro vytvoření základny pro celoživotní učení je zkvalitnění systému základního, středoškolského a vysokoškolského vzdělávání. Příjemci dotací a grantů v Pardubickém kraji jsou zejména střední školy, vyšší odborné školy a další vzdělávací instituce. Získané finanční prostředky jsou určeny většinou k financování projektů, které mají sladit nabízené obory vzdělávání s potřebou na trhu práce. Proto Pardubický kraj nejvíce podporuje technické obory. Kvalifikovaná pracovní síla, která dokáže reagovat na potřeby a výzvy ekonomiky je podmínkou pro rozvoj nových technologií a růst konkurenceschopnosti ekonomiky. Vzdělávací instituce tak se snaží o zavádění nových technických oborů, které jsou požadované na trhu práce.

Důležitým úkolem v rozvoji lidských zdrojů je také vytvoření a posilování vazeb mezi učením a prací, které umožní pružnější přechod mezi počátečním vzděláváním a zaměstnáním. Úzká spolupráce pedagogické a zaměstnanecké sféry zabezpečí potřeby kvalifikované pracovní síly. Do rozvoje spolupráce vzdělávacích institucí a podniků v Pardubickém kraji se zapojují jak MSP, tak i významní zaměstnavatelé z Pardubického kraje. Na Univerzitě Pardubice je možnost i absolvování praxe v zahraniční firmě, kde student získá hlavně zkušenosti z pracovního života v jiné zemi a ty pak může srovnávat s prostředím v České republice.

Spolupráce škol a firem je ale nedostatečná, protože spočívá většinou pouze v umístování studentů na praxe. Silnější vazba mezi školou a firmou by posílila kvalitu výuky a zároveň konkurenceschopnost firmy. Silnější spolupráce se může docílit například tak, že zástupci podniků budou ovlivňovat obsah vzdělávacích programů.

Tato tematická oblast postrádá opatření, které by se zaměřovalo na rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje. Nezbytnou součástí rozvoje vědy je podpora dalšího vzdělávání a zvyšování odborných znalostí a dovedností pracovníků vědeckých a výzkumných institucí. Výzkumu a vývoji se ale věnuje nedostatek vzdělávacích institucí. Výzkumné, vývojové a inovační aktivity vyvíjí hlavně Univerzita Pardubice, která realizuje projekty vedoucí ke zkvalitnění celoživotního učení a zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji. Měla by se také podporovat spolupráce středních a vysokých škol, výzkumných organizací a firem v oblasti výzkumu a vývoje.

SEZNAM LITERATURY

a) knižní zdroje

GALVASOVÁ, I. a kol. *Rozvojový interaktivní audit : Přístupy k řešení disparit*. Brno : GaREP, 2009. 78 s. Dostupné z WWW: <<http://www.garep.cz/publikace/ria-pristupy-k-reseni-disparit.pdf>>. ISBN 978-80-904308-1-5.

HUČKA, M., a kol. *Regionální disparity v územním rozvoji České republiky : jejich vznik, identifikace a eliminace*. Ostrava, 2010. 43 s.

HUDEČKOVÁ, H.; LOŠTÁK, M.; ŠEVČÍKOVÁ, A. *Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2005. 189 s. ISBN 80-213-1413-3.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. 447 s. ISBN 80-86473-80-5.

LACINA, K. *Regionální rozvoj a veřejná správa*. Praha : Vysoká škola finanční a správní, 2007. 69 s. ISBN 978-80-86754-74-1.

PERLÍN, R.; BIČÍK, I. *Strategický plán mikroregionu*. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2006. 76 s.

STEJSKAL, J.; KOVÁRNÍK, J.. *Regionální politika a její nástroje*. Praha : Portál, 2009. 212 s. ISBN 978-80-7367-588-2.

WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. Praha : Oeconomica, 2003. 326 s. ISBN 80-245-0517-7.

WOKOUN, R.; MALINOVSKÝ, J. a kol. *Regionální rozvoj : Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha : Linde Praha, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

WOKOUN, R.; MATES, P. a kol. *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. Praha : Linde Praha, 2006. 351 s. ISBN 80-7201-608-3.

b) elektronické zdroje

Agenda 21 [online]. [cit. 2011-05-30]. Místní Agenda 21. Dostupné z WWW: <<http://ma21.cenia.cz>>.

Czso.cz [online]. 2007 [cit. 2011-01-06]. Český statistický úřad. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz>>.

Evropský sociální fond ČR [online]. 2008 [cit. 2011-06-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.esfcr.cz>>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online]. [cit. 2011-04-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/>>.

Národní rozvojový plán ČR 2007-2013 [online]. 2006 [cit. 2011-03-30]. Fondy Evropské unie. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU/Dokumenty/Strategicke-dokumenty/Narodni-rozvojovy-plan-Ceske-republiky-2007-2013>>.

Národní strategický referenční rámec 2007 – 2013 [online]. [cit. 2011-05-30]. Strukturální fondy EU. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/8f1552fc-d149-4a99-9638-2903d6e7dcc3/Narodni-rozvojovy-plan-Ceske-republiky-2007%E2%80%942013>>.

Oficiální portál pro podnikání a export [online]. 2007 - 2011 [cit. 2011-05-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz>>.

Pardubice.czso.cz [online]. 2010 [cit. 2010-11-19]. Český statistický úřad Pardubický kraj. Dostupné z WWW: <<http://http://www.pardubice.czso.cz>>.

Pardubickykraj.cz [online]. 2008 [cit. 2010-11-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.pardubickykraj.cz>>.

Regionální inovační strategie Pardubického kraje [online]. 2006 [cit. 2011-04-15]. Pardubický kraj. Dostupné z WWW: <<http://www.pardubickykraj.cz/article.asp?thema=4011&item=55061>>.

Risy.cz [online]. 2005-2008 [cit. 2010-11-19]. Regionální informační servis. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz>>.

Strategie regionálního rozvoje České republiky 2000 [online]. 2000 [cit. 2011-03-01]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Archiv-koncepci-a-strategii---regionalni-politika/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-z-roku-2000>>.

Strategie regionálního rozvoje České republiky 2007- 2013 [online]. 2006 [cit. 2011-01-06]. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na>>.

Strukturální fondy EU [online]. [cit. 2011-03-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz>>.

Ústav územního rozvoje [online]. 2001 - 2010 [cit. 2011-05-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.uur.cz>>.

Www.rozvoj-pk.cz [online]. 2007 [cit. 2011-05-15]. Strategické plánování a řízení rozvoje území. Dostupné z WWW: <http://www.rozvoj-pk.cz/soubory/topmanazeri/Den02_studijni_material_SP.pdf>.

Www.vyzkum.cz [online]. 2011 [cit. 2011-05-17]. Dokumenty výzkumu, vývoje a inovací. Dostupné z WWW: <<http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=13633>>.

c) ostatní zdroje

Monitorovací zpráva za období 2007: Regionální inovační strategie Pk

Monitorovací zpráva za období 2008 – 2009: Regionální inovační strategie Pk

Monitorovací zpráva za období 2010: Regionální inovační strategie Pk

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Obrázek č. 1: Přejít mezi analytickou a návrhovou částí strategického dokumentu.....	22
Obrázek č. 2: Mapa Pardubického kraje.....	29
Obrázek č. 3: Struktura Regionální inovační strategie Pardubického kraje.....	34
Tabulka č. 1: Navržené opatření (A 1) a aktivity vedoucí k rozvoji celoživotního vzdělávání v Pardubickém kraji.....	42
Tabulka č. 2: Nové akreditované studijní obory na Univerzitě Pardubice.....	45
Tabulka č. 3: Přehled některých projektů podpořených z OP RLZ.....	46
Tabulka č. 4: Přehled vybraných projektů podpořených z OP VK.....	48
Tabulka č. 5: Navržené opatření (A 2) a aktivity vedoucí ke zvýšení zájmu o technické profese v kraji.....	48
Tabulka č. 6: Příklady akcí na podporu technického vzdělávání v Pk (rok 2007).....	49
Tabulka č. 7: Příklady akcí na podporu technického vzdělávání v Pk (rok 2008).....	50
Tabulka č. 8: Příklady akcí na podporu technického vzdělávání v Pk (rok 2009).....	50
Tabulka č. 9: Příklady akcí na podporu technického vzdělávání v Pk (rok 2010).....	51
Tabulka č. 10: Nově akreditované studijní programy technického zaměření na Univerzitě Pardubice.....	53
Tabulka č. 11: Navržené opatření (A 3) a aktivity vedoucí k rozvoji spolupráce mezi školstvím a podnikatelskou (zaměstnavatelskou) sférou.....	55
Tabulka č. 12: Navržené opatření (B 3) a aktivity vedoucí k rozvoji spolupráce mezi školstvím a podnikatelskou (zaměstnavatelskou) sférou.....	58
Tabulka č. 13: Projekty grantových schémat SROP v Pk.....	61
Tabulka č. 14: Plnění aktivit priority V 1.....	62
Tabulka č. 15: Plnění aktivit priority V 2.....	63
Tabulka č. 16: Plnění aktivit priority V 3.....	64

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČSÚ	Český statistický úřad
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
HDP	hrubý domácí produkt
IRER	Institut rozvoje evropských regionů
LZZ	Lidské zdroje a zaměstnanost
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MSP	malé a střední podniky
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
OP	operační program
OPPI	Operační program Podnikání a inovace
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PCE	Pardubice
PK	Pardubický kraj
PRK	Program rozvoje kraje
RIS	Regionální inovační strategie
RLZ	Rozvoj lidských zdrojů
ROP	Regionální operační program
RPIC	Regionální poradenská a informační centra
RRA	Regionální rozvojová agentura
SRR	Strategie regionálního rozvoje
SOU	střední odborné učiliště
SOŠT	střední odborná škola technická
SROP	Společný regionální operační program
SŠ	střední škola
VaVpI	Výzkum a vývoj pro inovace
VK	Vzdělávání pro konkurenceschopnost
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
ZŠ	základní škola